

MARIA MAXAIPA

Λαϊκό Παραμύθι
και
Ψυχική Ανορένεια

Η προφορική παράδοση
ως εργαλείο στην
ψυχοκοινωνική αποκατάσταση
ατόμων με ψυχική ασθένεια

Λαϊκό Παράμυθι και Ψυχική Ανορένεια

Η προφορική παράδοση
ως εργαλείο
στην ψυχοκοινωνική
αποκατάσταση ατόμων
με ψυχική ασθένεια

Επιμέλεια Κειμένων: Κώστας Μάντζος

Εικονογράφηση: Χαρά Γούλα

Σελιδοποίηση: Vivid O.E.

Απαγορεύεται η μερική ή ολική αναδημοσίευση ή αναμετάδοση ή διασκευή και αναπαραγωγή με οποιονδήποτε τρόπο, ηλεκτρονικό, μηχανικό, φωτοτυπικό ή ηχογραφικό του παρόντος έργου ή μέρους αυτού, χωρίς την ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ έγγραφη άδεια των δημιουργών. Νόμος 1993/2121 και Κανόνες Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ ΑΠ' ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	06
----------------------------------	----

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	08
----------	----

ΛΑΪΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Δρακοκτόνος Ήρωας	11
-------------------	----

Η Κυρά Καλή Ο Χρόνος και οι Δώδεκα μήνες	17
---	----

Η Χρυσομαλλούσα	25
-----------------	----

Σταχτόγιαννος	33
---------------	----

Η Σαύρα	42
---------	----

Το Αρκουδόπαιδο	46
-----------------	----

Ο άφοβος Ηρακλής	53
------------------	----

Το Δαφνοκούκουτσο	60
-------------------	----

Τα Ζώα Φίλοι Του Βασιλόπουλου	66
-------------------------------	----

Ο λαγός και η χελώνα	72
----------------------	----

Μερικές σκέψεις απ' τα παραμύθια

“... θα σας διηγηθώ για την θεία Ρόζα που είχε μια άτυχη ιστορία ή μάλλον δεν είχε να πει καμία ιστορία. Απλώς μια νύχτα στη βεράντα έκανε να πιάσει ένα άστρο που έπεφτε και γκρεμίστηκε από τις σκάλες. Από τότε στηριγμένη στα δεκανίκια προχωράει και χάνεται σε κήπους φανταστικούς” (Τάσος Λειβαδίτης, Βιολέτες για μια εποχή)

“Εάν ένα δέντρο πέσει στο δάσος και κανείς δεν είναι κοντά για να το ακούσει, θα κάνει θόρυβο;” Η απάντηση είναι “όχι”. Μπορεί να φαίνεται περίεργο αλλά ο ήχος είναι μια δευτερεύουσα ποιότητα που εξαρτάται και υπάρχει μόνο στην αντιληπτική ικανότητα του ακροατή. Με βάση αυτή τη διαδράση μεταξύ μιας πρωτεύουσας και δευτερεύουσας ποιότητας μπορούμε να αναρωτηθούμε, αν μια ιστορία δεν μοιραστεί, δεν έχει διάδραση με κάποιον ακροατή θα έχει κάποιο σημαντικό-βιωματικό αποτύπωμα;

Κάπως έτσι πιστεύω ότι προκύπτει η ανάγκη του ανθρώπου να λέει ιστορίες. Να μοιράζεται δηλαδή με άλλους τα προσωπικά του βιώματα, σκέψεις και συναισθήματα με σκοπό μέσω της εξωτερίκευσης και της διάδρασης να αποκτήσουν την δική τους αυτόνομη υπόσταση. Όταν αυτά τα βιώματα μοιράζονται ξανά και ξανά και βρίσκουν κοινά σημεία, μοτίβα και επαναλήψεις γεννιούνται τα παραμύθια.

Τα παραμύθια όπως και οι προσωπικές μας αφηγήσεις είναι χάρτες που κάποιος μπορεί να συμβουλευτεί και να αντλήσει οδηγίες για τα ταξίδια του. Είναι χάρτες που δίνουν πληροφορίες τόσο για τον εσωτερικό όσο και για τον εξωτερικό κόσμο. Όπως λοιπόν όλοι οι χάρτες, μας βοηθούν να αναγνωρίζουμε κύριες και εναλλακτικές διαδρομές, να επισκεφτούμε παλιούς οικείους προορισμούς αλλά και να βρούμε νέους.

Στους παλιούς χάρτες πριν την είσοδο της τεχνολογίας περιέχονταν πληροφορίες για τη γεωγραφία, την πανίδα αλλά και τον πολιτισμό κάθε περιοχής. Οι δυσκολίες της διαδρομής απεικονίζονταν με τέρατα μυθικά και τρομακτικά που προκαλούσαν φόβο και προειδοποιούσαν τον ταξιδιώτη. Έτσι και στα παραμύθια οι δυσκολίες της ζωής παίρνουν την μορφή δράκων και τεράτων. Οι κρυφοί πόθοι γίνονται βασιλοπούλες και παλάτια και το ταξίδι ξεκινάει.

Ένα ταξίδι λοιπόν, με χάρτη 10 παραμύθια που μπορεί να σας είναι γνωστά ή να έχουν προσεγγιστεί από μια διαφορετική διαδρομή. Μια διαδρομή βασισμένη στο χάρτη όσων συμμετείχαν στα εργαστήρια αυτής της δράσης ή στον χάρτη αυτών που τόλμησαν σα τη θεία Ρόζα παρά τις δυσκολίες τους να προχωρούν σε κήπους φανταστικούς.

Ήταν κάποιος που δεν ήξερε καμιά ιστορία κι όλο έλεγε:

Ξέρω πολλές ιστορίες. Μια απ' αυτές λέει

πως ήταν κάποιος που δεν ήξερε καμιά ιστορία κι όλο έλεγε:

Ξέρω πολλές ιστορίες. Μια απ' αυτές λέει

πως ήταν κάποιος που δεν ήξερε καμιά ιστορία. (Αγγελάκας Γιάννης)

Ιωάννης Ζήνδρος, Κλινικός Ψυχολόγος

Η προφορική παράδοση ως εργαλείο στην ψυχοκοινωνική αποκατάσταση ατόμων με ψυχική ασθένεια.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα έκδοση θα ανακαλύψετε δέκα εικονογραφημένα λαϊκά παραμύθια, τα οποία δημιουργήθηκαν κατά την διαδικασία των εργαστηρίων αφήγησης λαϊκών παραμυθιών στο πλαίσιο του προγράμματος «Λαϊκό παραμύθι και Ψυχική Ασθένεια:

Η προφορική παράδοση ως εργαλείο στην ψυχοκοινωνική αποκατάσταση ατόμων με ψυχική ασθένεια.»

Οι προφορικές παραδόσεις και εκφράσεις, τα παραμύθια, οι μύθοι, οι διηγήσεις και τα αφηγηματικά τραγούδια αποτελούν ένα από τα πεδία της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως αυτή ορίζεται από τη Σύμβαση της UNESCO (2003). Οι πολλαπλές λειτουργίες αυτού του συμβολικού κόσμου ταυτόχρονα κωδικοποιούν και εκφράζουν την δυναμική του πολιτισμού όχι ως μια κλειστή συλλογή αντικειμένων αλλά ως μια ζωντανή πραγματικότητα με δυνατότητες ανοιχτές (και) σε νέα κοινωνικά πεδία. Έχοντας αυτό κατά νου το πρόγραμμα είχε ως στόχο την ανάδειξη των δυνατοτήτων των συγκεκριμένων μορφών άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς ως μεθόδου παρέμβασης στην ψυχική υγεία.

Συγκεκριμένα ένας από τους κύριους στόχους του προγράμματος ήταν να χρησιμοποιηθεί η διδασκαλία, η αφήγηση λαϊκών παραμυθιών αλλά και η ανασύνθεση τους ως τρόπος άρσης του κοινωνικού αποκλεισμού που συνεπάγεται η ψυχική νόσος, μετατρέποντας το λαϊκό παραμύθι και την προφορική παράδοση σε γέφυρα ανάμεσα στους ψυχικά πάσχοντες και στον ευρύτερο πολιτισμό. Οι δράσεις που πραγματοποιήθηκαν προκειμένου να αναδειχθεί και να αξιοποιηθεί η προφορική παράδοση

και ειδικότερα το λαϊκό παραμύθι ως εργαλείο στην ψυχοκοινωνική αποκατάσταση ατόμων με ψυχική ασθένεια ήταν:

A) Η πραγματοποίηση Βιωματικών Εργαστηρίων Αφήγησης Λαϊκού Παραμυθιού στα οποία συμμετείχαν ενεργά άτομα με ψυχική νόσο. Στα εργαστήρια αυτά οι συμμετέχοντες ήρθαν σε επαφή, άκουσαν και γνώρισαν παραμύθια και μύθους από την ελληνική λαϊκή παράδοση. Κατά την διάρκεια της δράσης επεξεργαστήκαμε εννέα παραμύθια από τον «Κατάλογο Ελληνικών Παραμυθίων, Επεξεργασία Παραμυθιακών Τύπων και Παραλλαγών, ΙΑΕΝ, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών, Ε.Ι.Ε, Αθήνα 2004» μαζί με έναν μύθο του Αισώπου¹.

Προέκυψαν έτσι νέες παραλλαγές, μέσα απ' τις οποίες οι συμμετέχοντες μπόρεσαν να φέρουν το λόγο των παραμυθιών στο δικό τους παρόν, αποτυπώνοντας τις δικές τους σημασίες του παραμυθιού, συνδεδεμένες με την βιωμένη τους εμπειρία.

B) Το υλικό αυτό ηχογραφήθηκε για να δημιουργηθούν podcasts στα οποία συμμετείχαν ενεργά και οι ίδιοι οι δημιουργοί τους. Έτσι, μέσα στο χρόνο της αφήγησης μπόρεσαν να ξεπεράσουν την ταυτότητα του «ψυχικά πάσχοντα», και μέσα από την εμπειρία της ηχογραφημένης αφήγησης να δημιουργήσουν δρόμους για να φτάσουν τα παραμύθια, που έγιναν και δικά τους, σε ένα ευρύτερο κοινό, αποδεικνύοντας έμπρακτα τις σημασίες του λαϊκού παραμυθιού και τους διαφορετικούς τρόπους αξιοποίησης του.

Αυτό που τελικά δημιουργήθηκε μέσα απ' τις δράσεις αυτές ήταν ένας τρόπος ώστε μια ομάδα ανθρώπων, αποκλεισμένη και στιγματισμένη, με ελάχιστες ευκαιρίες κοινωνικής συμμετοχής και ένταξης, να

¹ Στον τίτλο από καθένα από τα παραμύθια υπάρχει μια αναφορά καταλόγου με δύο ή τρία κεφαλαία γράμματα και έναν αριθμό. Τα στοιχεία αυτά αναφέρονται στο ενιαίο σύστημα ένταξης και ερμηνείας όλων των παραμυθίων. Οι προσπάθειες για τη δημιουργία ενός τέτοιου καταλόγου ξεκίνησαν το 1910 και κατέληξαν στο διάσημο πια έργο *The Types of the Folktales*, που εμπλουτισμένο και αναθεωρημένο επανεκδόθηκε το 2004 και κατόπιν το 2011. Η διεθνής αυτή ταξινόμηση των *Aarne - Thompson* και *Uther (ATU)*, όπως λέγεται από τα ονόματα των βασικών συντακτών της, αποτελεί, μέχρι σήμερα, τη μόνη κοινή γλώσσα σε διεθνές επίπεδο μεταξύ των ειδικών του παραμυθιού. Αυτό το σύστημα κατάταξης απετέλεσε τη βάση για να συνταχθούν σε κάθε χώρα και οι εθνικοί κατάλογοι των παραμυθίων. Στην Ελλάδα, έπειτα από παρότρυνση του Νικολάου Πολίτη, το έργο ανέλαβε ο Γεώργιος Μέγας, ο οποίος συνέβαλε τα μέγιστα στην αντιπροσώπευση του ελληνικού παραμυθιού στη δεύτερη αναθεώρηση του διεθνούς Καταλόγου, το 1961, και στην εισαγωγή οικοτύπων από το ελληνικό παραμύθι που εμπλούτισαν τα περιεχόμενα του διεθνούς καταλόγου. Για μια αναλυτική ματιά της επιστημονικής προσέγγισης του παραμυθιού μπορείτε να δείτε τον τόμο *Το παραμύθι από τους αδελφούς Grimm στην εποχή μας. Διάδοση και Μελέτη. Μ. Γ. Μερακλής, Γ. Παπαντωνάκης, Χρ. Ζαφειρόπουλος, Μ. Καπλάνογλου, Γ. Κατσαδώρας (επιμ.), Gutenberg, 2017.*

ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ

επικοινωνήσει, να εκφραστεί και να συν-δημιουργήσει. Εν τέλει η αφήγηση, η γνωριμία και η επαφή αυτών των ανθρώπων με στοιχεία της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς έδειξε πως μπορεί να συμβάλλει στη θεραπευτική διαδικασία και την ψυχοκοινωνική τους αποκατάσταση δίνοντας τους την ευκαιρία να συνδεθούν έμπρακτα με ότι για τον κόσμο των υγιών είναι αυτονόητα κοινό. Έτσι μέσα από την ένταξη τους στο κόσμο του παραμυθιού και την συνάντησή τους με την λαϊκή παράδοση μπόρεσαν και εκείνες και εκείνοι να αποτελέσουν μέρος μιας συλλογικά βιωμένης εμπειρίας και πρακτικής.

Όσο για το ίδιο το στοιχείο, το λαϊκό παραμύθι και την αφήγηση του, μέσα από τα εργαστήρια απέκτησε εκ νέου το ρόλο του, ως αφορμή συνεύρεσης και μοιράσματος μιας κοινής βιωμένης εμπειρίας. Με τον τρόπο αυτό προσπαθήσαμε να αναδείξουμε τη δυναμική του, τη σημασία της πρακτικής της αφήγησης και τη σημασία της διαφύλαξης και ανάδειξης του λαϊκού παραμυθιού.

Τα εργαστήρια αφήγησης πραγματοποιήθηκαν στα Ιωάννινα και στην Κόνιτσα σε συνεργασία με το Κέντρο Ημέρας Σκυτάλη της Ε.ΠΡΟ.Ψ.Υ.Η, τα οικοτροφεία Νόστος και Αίολος της Ε.Ψ.Ε.Π και το οικοτροφείο Νέα Αρχή της TACT HELLAS. Αξίζει να προσθέσουμε ότι στα εργαστήρια αφήγησης συμμετείχαν επίσης μαθητές του 1ου και 2ου Δημοτικού Σχολείου Κόνιτσας καθώς και το ευρύτερο κοινό. Η δράση υλοποιήθηκε με την παροχή αιγίδας και οικονομικής επιχορήγησης του Υπουργείου Πολιτισμού.

Συντελεστές Δράσης

Εισηγήτρια Σεμιναρίων: Μαρία Μαχαίρα, αφηγήτρια

Καταγραφή, επεξεργασία κειμένων: Μαρία Μαχαίρα

Εικονογράφηση: Χαρά Γούλα

Δημιουργία podcast ηχογράφηση: Μαχαίρα Μαρία, Μέλη των δομών

Επιστημονικός σύμβουλος: Ιωάννης Ζήνδρος, Κλινικός ψυχολόγος

Κοινωνική Έρευνα: Κώστας Μάντζος

ΔΡΑΚΟΚΤΟΝΟΣ ΗΡΩΑΣ

AT 300

Μια φορά κι έναν καιρό σε μια πολιτεία μακρινή υπήρχε ένα πηγάδι. Για να φτάσεις σε αυτό το πηγάδι έπρεπε να ακολουθήσεις ένα μονοπάτι δύσβατο και κακοτράχαλο, να διασχίσεις έναν κάμπο απέραντο και ηλιόλουστο γεμάτο από δέντρα και λουλούδια, μακριά, πολύ μακριά από εκεί που ζούσαν οι άνθρωποι. Κάτω λοιπόν, από το πιο μεγάλο δέντρο και το πιο σκιερό, βρισκόταν τούτο το πηγάδι που έδινε το νερό του το δροσερό σε όλη την πολιτεία!

Μα μέσα σ' αυτό το πηγάδι ζούσε ένα θηρίο, που είχε κόκκινα μάτια και ήταν μικρό, αλλά και πολύ τρομακτικό. Γιατί όταν έκανε κι άνοιγε το στόμα του, εκείνο γινόταν πελώριο, έβγαινε από μέσα μια γλώσσα τεράστια, τόσο μακριά που έφτανε στην απέναντι μεριά. Κι όταν έκανε το θηρίο να βγει από το πηγάδι ακούγονταν ένα βουητό τόσο δυνατό, που τραντάζονταν όλη η πολιτεία.

Για να μπορούν όμως οι άνθρωποι να πάρουν νερό από τούτο το πηγάδι, ο βασιλιάς είχε κάνει με το θηρίο μια συμφωνία.

Κάθε χρόνο το λοιπόν, απ' όλους έρχιχαν τον κλήρο μονάχα οι γυναίκες και σε όποια έπεφτε ο κλήρος αυτή την πήγαιναν στο θηρίο και του την πρόσφεραν για να την φάει. Έτσι κάθε χρόνο το θηρίο έτρωγε κι από ένα θηλυκό, για να μπορεί να έχει νερό όλη η πολιτεία. Κι αν καμιά φορά οι άνθρωποι για να το κοροϊδέψουν του πήγαιναν καμιά γριά που ήτανε λίγα τα ψωμιά της, το θηρίο τους έλεγε:

«Μπα, τι να την κάνω αυτή; Μπαγιάτικο κρέας μου φέρατε. Για να σας αφήσω να πάρετε νερό, θέλω να μου φέρετε κρέας νόστιμο και ζουμερό. Θέλω κρέας από θηλυκά, νέα, όμορφα και τροφαντά.»

Έτσι σε αυτή την πολιτεία όταν γεννιότανε ένα κορίτσι οι άνθρωποι έκλαιγαν και θρηνούσαν.

Και κάθε χρόνο οι μανάδες κι οι πατεράδες των κοριτσιών έτρεμαν από τον φόβο τους μην κι έρθει της δικής τους κόρης η σειρά και προσευχόταν και παρακαλούσαν τον θεό από το θεριό να τους γλιτώσει. Ήρθε λοιπόν και η χρονιά, που ο κλήρος έτυχε στη βασιλοπούλα. Έπεσε να πεθάνει από τη στεναχώρια του ο βασιλιάς. Κι άρχισε να σκέφτεται την κόρη του πως θα τη σώσει. Κι ευθύς αμέσως έβαλε τους τελάληδες να διαλαλήσουν, πως όποιος καταφέρει να σκοτώσει το θεριό και να σώσει την βασιλοπούλα, θα του χαρίσει όλο του το βασίλειο και τη βασιλοπούλα θα του την δώσει για γυναίκα.

Μα όλοι οι νέοι, όταν άκουγαν όσα οι τελάληδες διαλαλούσαν σκέφτονταν πως το θεριό ήτανε ανίκητο και κανένας δεν μπορούσε να το νικήσει, κανένας δεν ήθελε να χάσει τη ζωή του. Και ενώ όλοι οι νέοι της πολιτείας φοβόντουσαν να τα βάλουν με το θεριό, να που εμφανίστηκε κάποιος απατεώνας και τσαρλατάνος από γεννησιμιού του, που του καλάρεσε η ιδέα να γίνει όλο το βασίλειο δικό του και μια και δυο πάει στον βασιλιά και του λέει:

«Βασιλιά μου, εγώ θα σώσω την βασιλοπούλα! Εγώ θα τα βάλω με το θεριό!»

Κι ο βασιλιάς που άλλη ελπίδα δεν είχε για να σωθεί η κόρη του η μονάκριβη, του είπε:

«Αν νέε μου καταφέρεις και σκοτώσεις το θεριό, ό,τι έχω υποσχεθεί θα το βρεις να σε περιμένει εδώ!»

Έφτασε το λοιπόν η μέρα που έπρεπε η βασιλοπούλα να θυσιαστεί. Όλοι στο παλάτι έκλαιγαν και θρηνούσαν, μα η βασιλοπούλα που ήταν καλόκαρδη και ευγενική ψυχή, αν και ήταν φοβισμένη πολύ, τους είπε:

«Αν είναι της μοίρας μου γραφτό, έτσι θα γίνει. Κι όπως τόσα άλλα κορίτσια του βασιλείου μας χάθηκαν, έτσι κι εγώ θα χαθώ και θα θυσιάστώ για το πολύτιμο νερό.»

Ο βασιλιάς με μισή καρδιά τότε πήρε την κόρη του, την πήγε ως το πηγάδι, την άφησε εκεί κι επέστρεψε στο παλάτι αμίλητος κι ωχρός από τη στεναχώρια του την πολύ. Να όμως, που από το βασίλειο αυτό, ένας ταξιδιώτης, καβαλάρης, γενναίος, τολμηρός και δυνατός έτυχε να περνά και σαν άκουσε τα άσχημα μαντάτα, αποφάσισε τη βασιλοπούλα να βοηθήσει και να σκοτώσει το θεριό. Έφτασε το λοιπόν στο πηγάδι

στο πι και φι, καλπάζοντας με τ' άλογο του, κρατώντας στα χέρια του το κοφτερό του το σπαθί.

Βρήκε τώρα την βασιλοπούλα καθισμένη στο χώμα, να τρέμει από τον φόβο της, να περιμένει το θηριό να την καταπιεί.

«Βασιλοπούλα μου», της είπε, «μη στεναχωριέσαι άλλο πια, ήρθα από πολύ μακριά μα έχω την δύναμη να σκοτώσω το θηριό και να σώσω και εσένα και όλο το βασίλειο απ' το μαρτύριο αυτό.»

Κι η βασιλοπούλα αναθάρρησε και πήγε τώρα εκείνος και κάθισε κοντά της και όπως ήταν κουρασμένος έγειρε στην ποδιά της κι άρχισε τώρα εκείνη να του χαϊδεύει τα μαλλιά και να του γλυκοτραγουδά. Κι εκείνος από την απαλή της την φωνή, έπεσε σε ύπνο γλυκό, σε ύπνο βαθύ.

Όταν, ύστερα από λίγο ξαφνικά, ακούστηκε εκείνο το βουητό, το τρομερό. Το θηριό ήτανε έτοιμο απ' το πηγάδι του να βγει. Η βασιλόπουλα σταμάτησε να τραγουδά, από την τρομάρα της της κόπηκε η μι-λιά. Τον καβαλάρη δεν μπορούσε να ξυπνήσει, αφού απ' το στόμα της δεν έβγαινε ούτε μια συλλαβή, άρχισαν τότε από τον φόβο, να τρέχουνε τα δάκρυα από τα μάτια της καυτά.

Και εκεί που η βασιλοπούλα είχε χάσει κάθε ελπίδα πως θα σωθεί, ένα από τα δάκρυα της τα καυτά, έπεσε πάνω στο μάγουλο του καβαλάρη και τότε ανοίγει εκείνος τα μάτια του και ξυπνά.

Πετάγεται τότε όρθιος, αρπάζει το κοφτερό του το σπαθί και σαν ξεπρόβαλε απ' το πηγάδι το θηριό του δίνει μια με το σπαθί και του κόψε το κεφάλι στη στιγμή. Μα το θηριό ευθύς αμέσως, έβγαλε κι άλλο κεφάλι, ακόμα μεγαλύτερο, πιο τρομερό. Κι ο καβαλάρης με το σπαθί, του έδωσε ακόμη μια και του κόψε και τ' άλλο το κεφάλι. Μα κάθε φορά που ο καβαλάρης αποκεφάλιζε το θηριό, εκείνο αμέσως έβγαζε άλλο κεφάλι πιο φοβερό.

Κι έγινε αυτό εννιά φορές. Εννιά κεφάλια έπρεπε ο καβαλάρης να κόψει μέχρι το θηριό να πέσει καταγής νεκρό. Κι όταν το θηριό κείτονταν πια ακίνητο νεκρό, ο καβαλάρης έκοψε πρώτα από τα κεφάλια του τις γλώσσες του τις μακριές, τις κράτησε μέσα σε ένα σακί κι έπειτα πήρε τα κεφάλια από το θηριό και τα πέταξε μακριά.

«Τώρα, βασιλοπούλα μου», της είπε, «δεν έχεις λόγο πια για να φο-

βάσαι. Ούτε εσύ, μα ούτε και όλα τ' άλλα θηλυκά. Το θηριό είναι νεκρό και το νερό απ' το πηγάδι ελεύθερο και καθαρό!»

Κι ανέβηκε ο καβαλάρης στο άλογο του κι έφυγε μακριά και η βασιλοπούλα χαρούμενη γύρισε πίσω στο παλάτι στον πατέρα της τον βασιλιά. Χάρηκαν όλοι που είδαν τη βασιλοπούλα τους ζωντανή κι άρχισαν τώρα να πανηγυρίζουν, να χορεύουν και να γελούν, είχανε επιτέλους απαλλαγεί απ' το φριχτό θηριό. Όμως όσο οι άνθρωποι χαιρόντουσαν γλένταγαν και γελούσαν, ο τσαρλατάνος που είχε βάλει στο μυαλό του να κάνει όλο το βασίλειο δικό του, πήγε και μάζεψε όλα τα κεφάλια από το θηριό, που τα 'χε ο καβαλάρης πετάξει μακριά. Κι όταν τα μάζεψε όλα, μια και δυο πάει στο βασιλιά και του λέει:

«Βασιλιά μου, ήρθε η ώρα την υπόσχεσή σου να κρατήσεις. Την κόρη σου να μου δώσεις να παντρευτώ και το βασίλειο να μου χαρίσεις.»

Άπλωσε τότε μπροστά στα πόδια του βασιλιά τα κεφάλια από το θηριό, απόδειξη πως τάχα εκείνος είχε κάνει το καλό. Κι ο βασιλιάς το πίστεψε κι έτσι έδωσε διαταγή να γίνει στο βασίλειο του μεγάλη γιορτή κι ο γάμος με την βασιλοπούλα να ετοιμαστεί. Κι άρχισαν τώρα όλοι να ετοιμάζουν για τον γάμο την καλύτερη τους φορεσιά. Κι όταν του γάμου η μέρα έφτασε, στρώθηκε τραπέζι με τα καλύτερα σφαχτά και με τα σπανιότερα κρασιά. Κι οι άνθρωποι επιτέλους, είχανε λόγο αληθινό να χαίρονται, να γλεντούν και να γελούν.

Άκουσε όμως κι ο καβαλάρης, πως η βασιλοπούλα ετοιμαζότανε να παντρευτεί μ' εκείνον που είχε εξοντώσει το θηριό και κατάλαβε αμέσως τι είχε συμβεί. Έτσι το πήρε απόφαση και πάει στον βασιλιά κι όταν βρέθηκε μπροστά του, του λέει:

«Βασιλιά μου, ο άνθρωπός, που ετοιμάζεις την κόρη σου να δώ-

ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ

σεις, δεν είναι έντιμος και να σε κοροϊδέψει προσπαθεί. Το θάρρος του, να ξέρεις, δεν ήταν αρκετό, για να σκοτώσει το θεριό.»

Θύμωσε τότε ο βασιλιάς και του είπε:

«Αν για το λόγια σου δεν έχεις απόδειξη καμιά, τότε να ξέρεις, θα σε στείλω φυλακή για μια ολόκληρη ζωή.»

«Βασιλιά μου, με μια ερώτηση απλή, θα σου αποδείξω πως ομιλώ τον λόγο τον αληθινό. Για πες μου βασιλιά μου το λοιπόν, είχε το θεριό σας γλώσσα;»

«Μα πως δεν είχε», είπε ο βασιλιάς, «είχε μια γλώσσα τεράστια και τόσο μακριά, που έφτανε στην απέναντι μεριά.»

Τότε ο καβαλάρης έβγαλε από το σακί του, τις εννιά γλώσσες από το θεριό, τις άπλωσε μπροστά του και του είπε:

«Και τότε βασιλιά μου, πως γίνεται τις γλώσσες από το θεριό να τις έχω φυλαγμένες στο σακούλι μου εγώ;»

Κι έτσι ο βασιλιάς κατάλαβε πως όλα όσα έλεγε ο καβαλάρης ήταν αληθινά. Και τον τσαρλατάνο τιμώρησε και τον καταδίκασε, να κουβαλάει εκείνος από το πηγάδι το νερό, για όλο το βασίλειο.

Όσο για την βασιλοπούλα, παντρεύτηκε τον γενναίο καβαλάρη και έζησαν αυτοί καλά και εσείς καλύτερα!

***Ο φόβος είναι ένα συναίσθημα φυσιολογικό το οποίο μας εξυπηρετεί αιώνες τώρα στο να μπορέσουμε να αναγνωρίσουμε μια πραγματική απειλή και να προστατέψουμε τον εαυτό μας και τους άλλους. Η φοβία όμως είμαι μια υπερβολική αντίδραση φόβου υποκειμενική και δυσανάλογη με την πραγματικότητα. Το θεριό ήταν μικρό αλλά με τεράστιο στόμα και για να νικηθεί έπρεπε όχι μόνο να κοπούν τα κεφάλια του αλλά και οι εννιά γλώσσες που με τα λόγια τους κρατούσαν μια ολόκληρη πολιτεία υποχρεωμένη να δυσλειτουργεί να ζει ένα παρατεταμένο πένθος και άγχος. Αν σταματήσουμε να πιστεύουμε τους τσαρλατάνους και αυτές τις εσωτερικές γλώσσες που μας λένε τι δεν μπορούμε να κάνουμε – ότι δεν αξίζουμε κάτι καλύτερο τότε μπορεί να βρούμε και εμείς το σπαθί μας.

Η Κυρά Καλή Ο Χρόνος και οι Δώδεκα μήνες

** Το παρακάτω παραμύθι δημιουργήθηκε στο βιωματικό εργαστήριο αφήγησης λαϊκού παραμυθιού που πραγματοποιήθηκε στην Κόνιτσα. Στο εργαστήριο συμμετείχαν μέλη του Οικοτροφείου Νόστος της Ε.Ψ.Ε.Π καθώς και εκπαιδευτικοί και μαθητές της ΣΤ' τάξης των τριών Δημοτικών Σχολείων της Κόνιτσας.*

Ητανε μια φορά κι έναν καιρό μια γριά τόσο φτωχή που της έλειπαν ακόμη και τα απαραίτητα. Δεν είχε σπίτι, δεν είχε φαγητό, μήτε ρούχα είχε, ούτε και καθαρό νερό. Έμενε σε ένα καλύβι, μισογκρεμισμένο. Και ήτανε λέει τώρα, χειμώνας και είχε κρύο και παγωνιά. Και η γριά μήτε να φάει είχε, μήτε να ζεσταθεί.

Ξεκίνησε να πάει στο δάσος, να κουβαλήσει ξύλα για να ανάψει φωτιά, να φέρει από το ποτάμι καθαρό νερό, να ψάξει άγρια χόρτα και μαριντάρια να βρει, να έχει κάτι για φαΐ. Μα σαν έφτασε στο δάσος, άκουσε έναν λύκο να ουρλιάζει δυνατά, γυρνάει και τον βλέπει από μακριά να έρχεται κατά τη δική της μεριά. Τι να κάνει τώρα η γριά, φοβήθηκε κι άρχισε γρήγορα-γρήγορα να προχωρά και να ψάχνει να βρει μέρος για να κρυφτεί.

Κι έτσι όπως πήγαινε αλαφιασμένη και τρομαγμένη βγήκε από τον δρόμο της τον γνωστό και βλέπει με την άκρη του ματιού της μια σπηλιά και τρέχει κατά εκεί.

«Άμα τρυπώσω εδώ, μπορεί και να σωθώ», σκέφτηκε η γριά.

Ο λύκος την ακολουθούσε ακόμη κι έτσι η γριά τρύπωσε βιαστικά μέσα στην σπηλιά. Μα μόλις μπήκε μέσα στη σπηλιά κοιτάει ολόγυρα και τι να δει;! Η σπηλιά τούτη μήτε παγωμένη ήτανε, μήτε σκοτεινή. Κοιτάει καλύτερα και στη μέση της σπηλιάς μια φωτιά σιγόκαιγε και στο πλάι της, πάνω σε στρωσίδια μάλλινα, αφράτα και παχυντά, καθό-

τανε ένας γέροντας με μια γενειάδα κατάσπρη και μακριά. Τα μάτια του ήταν καλοσυνάτα, έξυπνα και ζωνρά.

Στις δυο μεριές του γέροντα, δεξιά κι αριστερά, καθόντουσαν δώδεκα παλικάρια. Τα πρώτα τρία παλικάρια ήταν ντυμένα στα λευκά, τα άλλα τρία ήταν ντυμένα με ρούχα πρασινωπά, τα άλλα με ρούχα κίτρινα και τέλος τα άλλα τρία με ρούχα καφετιά. Ο Γέρο Χρόνος ήτανε αυτός και ολόγουρά του καθόντουσαν οι μήνες, τα παιδιά του! Μα μέχρι το παραμύθι να τελειώσει, αυτό έμεινε πέρα για πέρα μυστικό!

Σαν είδαν όλοι τους τη γριά να μπαίνει μέσα στη σπηλιά έτσι ταιλαιπωρημένη, παγωμένη και φοβισμένη, την φώναξαν να κάτσει δίπλα τους να ζεσταθεί κι έπειτα της πρόσφεραν ζεστό φαΐ.

Και σαν η γριά καρδάμωσε και από την τρομάρα της συνήλθε, τότε εκείνοι την ρώτησαν πως βρέθηκε εκεί. Κι έκατσε η γριά και τους είπε πόσο ταιλαίπωρη ήτανε και πως βασανιζότανε σε τούτη τη ζωή. Τότε ο γέροντας την ρώτησε.

«Και δε μου λες βρε γριά, τι γνώμη έχεις για τον χειμώνα που τόσο σε βασανίζει και σε ταιλαιπωρεί;»

«Α όλα κι όλα», είπε η γριά, «μπορεί το χειμώνα να κρυώνω πολύ αλλά τι να πω, ο χειμώνας είναι γεμάτος από καλά!»

«Σαν τι καλά δηλαδή;», είπε ο γέροντας.

«Ε πως», είπε η γριά «τον Γενάρη έχουμε την πρωτοχρονιά, την πρώτη μέρα του χρόνου που μας γεμίζει με ελπίδα και χαρά. Η γιορτή του Άι Βασίλη γέροντα, είναι πολύ σπουδαία και σημαντική.

...αμ τα παιδιά; Αυτά χαίρονται, γελάνε και περιμένουνε πως και πως τα δώρα τους να πάρουνε και τις ευχές για την καλή χρονιά. Τον Γενάρη, γέροντα, που πέφτει χιόνι πολύ και γίνονται όλα κατάσπρα, εγώ νιώθω σαν να είμαι ακόμη μικρό παιδί. Άσε βρε γέροντα, που δεν το μαρτυρώ, αλλά σε σένα θα το πω. Τον Γενάρη τα γενέθλια μου έχω και γι' αυτό, αυτόν τον μήνα τον αγαπώ. Όλο θύμισες έχω καλές!»

«Και για τον Φλεβάρη τι έχεις να πεις γριά;» την ρώτησε ο γέροντας

«Το πρώτο που θα σου πω για τον Φλεβάρη γέροντα είναι αυτό: Ο Φλεβάρης κι αν Φλεβίσει, καλοκαίρι θα μυρίσει. Λίγο το έχεις γέροντα αυτό; Που έρχονται μέρες ζεστές και ανθίζουνε και γίνονται νυφούλες οι αμυγδαλιές; Άσε που το Φλεβάρη έρχονται και οι Αποκριές κι ο κόσμος τρώει πίνει και γλεντά και διώχνει τις σκοτούρες μακριά.»

Ευχαριστήθηκαν με όσα άκουσαν τα παλικάρια που ήταν ντυμένα στα λευκά και χαμογέλασαν πλατιά!

«Και για την Άνοιξη», είπε ο γέροντας, «τι έχεις να μας πεις;»

«Τον Μάρτη, είπε η γριά, όλα ζωντανεύουν κι αρχίζουν τα λουλούδια να βλασταίνουν δειλά, δειλά.

Ας λένε γέροντα πως είναι Μάρτης κακός παλουκοκαύτης, εγώ δε συμφωνώ. Τον μήνα αυτό τα χελιδόνια έρχονται, σημάδι πως έρχεται η άνοιξη μαζί της και η ελπίδα και η χαρά. Γι' αυτό και το μαρτίτσι μου δεν ξεχνώ και κάθε χρόνο το φορώ. Αλλά ξέρεις μωρέ γέροντα πότε γελώ πολύ; Με τον Απρίλη και την πρωταπριλιά, που κάνω πλάκες, λέω ψέματα και κοροϊδεύω όλη τη γειτονιά.

Πολύ γελώ βρε γέροντα, μου ανοίγει η καρδιά. Έρχεται τον Απρίλη και η Πασχαλιά μαζεύονται οι οικογένειες στα χωριά ξανά, τρώνε και πίνουν, ψήνουν τα αρνιά τσουγκρίζουν και τα αυγά! Η Ανάσταση γέροντα και η Λαμπρή είναι για να θυμόμαστε εμείς οι ζωντανοί πως πρέπει στη ζωή μας να είμαστε σεμνοί, καλόκαρδοι και ταπεινοί. Εμ κι έπειτα, έρχεται ο Μάης με την Πρωτομαγιά κι ο τόπος μοσχοβολά κι ο ήλιος γίνεται ξανά ζεστός και λαμπερός.»

Ευχαριστήθηκαν τότε τα παλικάρια με την πράσινη φορεσιά και χαμογέλασαν κι αυτά πλατιά.

«Και για το καλοκαίρι», ρώτησε ο γέροντας ξανά «τι έχεις να μας πεις;»

«Α γέροντα είπε η γριά, όλα κι όλα, το καλοκαίρι είναι όλο χαρά. Τον Ιούνιο τον περιμένουν τα παιδιά πως και πως, τελειώνουν τα σχολεία και εκείνα χαίρονται και παίζουνε ανέμελα πια. Και να σου πω γέροντα έναν άλλο λόγο που τον Ιούνιο τον αγαπώ;»

«Για πες», είπε ο γέροντας όλο περιέργεια.

«Ε, να, τον Ιούνιο τον αγαπώ γιατί τρώω παγωτό!!!»

Γέλασαν τότε όλοι μαζί κι άνοιξαν τα αυτιά τους καλά να ακούσουνε τι άλλο είχε να τους πει η γριά.

«Ο Ιούλιος και ο Αύγουστος έρχονται γέροντα μετά κι αρχίζουν όλοι στη θάλασσα να πηγαίνουνε για μπάνια δροσερά. Και είναι τα φρούτα αυτήν την εποχή, τα καλύτερα τα πιο νόστιμα και τα πιο ζουμερά.»

«Σαν καλά μου τα είπες βρε γριά μέχρι εδώ», είπε ο γέροντας, «είμαι περίεργος να δω για το φθινόπωρο τι θα μας πεις.»

«Γέροντα το φθινόπωρο είναι γλυκό.»

Και σαν άκουσαν τούτη την κουβέντα τα παλικάρια με τα ρούχα τα καφετιά, την κοίταξαν όλο χαρά. Από τα χείλη της κρεμάστηκαν μη χάσουν ούτε μία συλλαβή.

«Γλυκός είναι γέροντα ο Σεπτέμβρης, δροσίζεται όλη η πλάση κι η φύση ζωντανεύει για δεύτερη φορά. Τα σταφύλια ωριμάζουν και εί-

ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ

ναι τώρα γλυκά και ζουμερά. Έρχεται κι ο τρύγος κι η μουσταλευριά. Αλλά να σου πω απ' τον Σεπτέμβρη γέροντα, τι πιότερο αγαπώ. Που ανοίγουν τα σχολεία. Τα παιδιά γέροντα μπορεί να μην χαίρονται πολύ με αυτό, μα σαν μεγαλώσουνε τότε θα καταλάβουνε πως το σχολείο είναι το δώρο της ζωής τους, το πιο σπουδαίο, το πιο τρανό. Κι όταν έρχεται Οκτώβρης και μαζί του έρχονται τα πρώτα κρύα, ανάβουνε οι νοικοκυραίοι στα σπίτια τους φωτιά, να ζεσταθούνε στο κορμί και στην καρδιά. Α να μη ξεχάσω γέροντα, να σου πω το πιο σημαντικό, πως τον Οκτώβρη στα χωριά, οι άνθρωποι βάζουν τη φωτιά, τα τσίπουρα να βράσουνε, να φτιάξουνε ρακί. Και τρων και πίνουν όλοι μαζί, σε κάθε σπιτικό έχουν γιορτή. Όσο για τον Νοέμβρη, τον Βροχάρη, ο πατέρας μου έλεγε:

«Η Πούλια βασιλεύοντας, το μήνυμά της στέλνει. Ούτε τσοπάνος στα βουνά ούτε ζευγάς στους κάμπους.»

Όχι ότι τούτο τον μήνα γέροντα, μας λείπονται οι δουλειές. Τις ελιές μας μαζεύουμε τούτον το καιρό και έχουμε λάδι ευλογημένο, για όλη την χρονιά, να φτιάχνουμε τις πίτες μας και λογιών, λογιών φαγιά. Τον Νοέμβριο γέροντα, προσμένω πως και πώς, κάθε μια μέρα την μετρώ, σαν τα μικρά παιδιά. Να έρθουν, περιμένω, τα Χριστούγεννα και η Πρωτοχρονιά. Γιατί γέροντα τα Χριστούγεννα δεν είναι τα δώρα και τα γλυκά, είναι η γαλήνη και η ζεστασιά που νιώθουμε μέσα στην καρδιά. Το χρόνο γέροντα πρέπει να τον γευόμαστε με όσα μας φέρνει καθημερινά. Γιατί περνά και πίσω δε γυρνά. Ο χρόνος κι η ζωή μας είναι μια φορά.»

Όλοι ευχαριστήθηκαν με όσα άκουσαν από τη γριά. Για όλους είχε έναν λόγο καλό να πει, γι' αυτό και σαν έκανε η γριά να φύγει, εκείνοι θέλησαν για την καλή της την καρδιά, δώρα να της προσφέρουν ξεχωριστά. Η γριά ξεκίνησε να γυρίσει πίσω στο καλύβι της το φτωχικό, μα

πριν ακόμα σηκωθεί τους ευχαρίστησε που την άφησαν κοντά τους να ζεσταθεί.

Τότε ο Γέροντας πριν βγει από τη σπηλιά της είπε δυνατά:

«Για όλους είχες κάτι καλό να πεις, γι' αυτό τράβα τώρα γριά και σαν φτάσεις στο καλύβι σου μην αναρωτηθείς. Ότι βρεις είναι για να ανταμειφτείς, είναι τα δώρα μας για την καλή σου την κουβέντα και την καλή σου την καρδιά.»

Και η γριά ξεκίνησε παραξευεμένη και πήρε το δρόμο για το καλύβι της το φτωχικό. Μα σαν έφτασε εκεί κοιτάει και τι να δει. Άντι για καλύβι βρήκε ένα σπίτι κανονικό. Απ' έξω είχε μια όμορφη αυλή που είχε από όλα τα καλά. Δέντρα, φρούτα, λαχανικά και ζωντανά. Τα ξύλα για τον χειμώνα ήτανε στοιβαγμένα σε μια μεριά. Σαν μπήκε μέσα βρήκε αναμμένη τη φωτιά. Το τραπέζι ήτανε στρωμένο κι είχε επάνω λογής-λογής, φαγητά και γλυκά. Σε μια άκρη είδε ένα μπαούλο, που ήταν γεμάτο με χρυσά φλουριά.

Δίπλα από τη φωτιά, να σου κι ένας γέρος καθισμένος

«Τι λες;», της είπε ο γέρος, «να περάσουμε τα γεράματα μας παρέα, να έχουμε ο ένας τον άλλον συντροφιά.»

Αναστέναξε η γριά. Συμφώνησε. Επιτέλους θα είχε παρέα. Τέρμα η μοναξιά. Όλα όσα επιθυμούσε η γριά ήταν εκεί. Ο Γέρο Χρόνος και οι μήνες, στα αλήθεια, της είχανε χαρίσει από όλα τα καλά, της είχαν χαρίσει την ευτυχία και χρόνο πολύ για να τα ευχαριστηθεί.

Μα τούτος ο κόσμος είναι γεμάτος από ανθρώπους φθονερούς και μια γειτόνισσα σαν είδε όλα τούτα τα καλά, ζήλεψε και σκέφτηκε πως έπρεπε και εκείνη να αποκτήσει όλα όσα είχε η γριά.

Και μια και δυο ξεκίνησε και πάει και την ρωτά:

«Και δε μου λες που βρήκες εσύ τόσα λεφτά κι απέκτησες όλα αυτά;»

Κι έκατσε η γριά και της είπε για την σπηλιά, που βρήκε μέσα στην καρδιά του δάσους και για τον γέροντα με όλα του τα παλικάρια. Χωρίς να χάσει καιρό, η κακίστρα, η γειτόνισσα ξεκινά και πάει να βρει κι εκείνη τη σπηλιά, που θα της χάριζε, όλα τα δώρα που επιθυμούσε, μαγικά. Μα σαν έφτασε εκεί και βρήκε τη σπηλιά κι έκατσε μαζί με το γέροντα γύρω από την φωτιά, σαν εκείνος τη ρώτησε ποιον μήνα του χρόνου αγαπούσε πιο πολύ, εκείνη δεν είχε για κανένα μήνα λόγο καλό να πει:

«Α γέροντα τι είναι αυτά που με ρωτάς», είπε, «κανέναν μήνα δεν αγαπώ, γιατί είναι όλοι τους στραβοί, κακοί και βασανιστικοί.»

Κι άνοιξε τώρα εκείνη το στόμα της κι άρχισε να απαριθμεί του χρό-

ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ

νου όλα τα στραβά. Κάτι όμορφο για κανέναν μήνα δεν είχε βρει. Και σαν από μέσα της έβγαλε όλη την ασχήμια της ψυχής της και τέλειωσε με τα λόγια της τα κακά, είπε:

«Άντε να φύγω και εγώ, μη σας κρατώ.»

Κι ο Γέρο Χρόνος της είπε:

«Άντε να πας κι άλλο μη μας κρατάς. Ό,τι στο σπίτι σου βρεις, μην εκπλαγείς.»

Κι έτρεξε εκείνη πίσω στο σπίτι της όλο χαρά, περίμενε να δει τα δώρα τους τα μαγικά.

Μα ο Γέρο Χρόνος που είχε στ' αλήθεια με τα λόγια της δυσαρεστηθεί, της φύλαξε για έκπληξη αυτό που θα την βρει. Άνοιξε εκείνη την πόρτα του σπιτιού της και τι να δει! Το σπίτι της ήταν γεμάτο από φίδια πολλά, όπως ήταν και τα λόγια της τα φαρμακερά!

Γιατί μια παροιμία λέει πως ότι σπείρεις θα θερίσεις.

Ψέματα; Αλήθεια; Έτσι είναι τα παραμύθια!!

****Μεγαλώνουμε ψάχνοντας μια “αντικειμενική” αλήθεια. Τελικά όμως αλήθεια είναι αυτό που θυμάται και διαλέγει κάποιος να περιγράψει. Μας πως μπορούν να συνυπάρχουν θετικά και αρνητικά χαρακτηριστικά θα αναρωτηθεί κάποιος. Δε θα μπορούσε να είναι αλλιώς. Όλη η φύση είναι προσαρμοσμένη σε αυτή τη βασική αρχή “κάτι κερδίζουμε και κάτι χάνουμε”. Για να αναπτύξει ρίζες ένα φυτό χάνει από τα φύλα του, για να αναπτυχθεί ένα ζώο σε μέγεθος, χάνει από τη ταχύτητά του. Η τελική ουσία βρίσκεται στο πως θα επιλέξουμε εμείς να σταθούμε απέναντι σε πράγματα που δεν είναι στον έλεγχό μας. Η αντίδρασή μας σε αυτά τα γεγονότα είναι αυτή που διαμορφώνει το τελικό βίωμα.*

Η ΧΟΥΣΟΜΑΛΛΟΥΣΑ

Παραμυθιακός Τύπος ΑΤ 310

Ητανε, λέει, μια φορά κι έναν καιρό μια γριά. Θα ‘τανε εκατόν-τριάντα χρόνων και βάλε. Καμπούρα ήτανε, βρωμιάρα, είχε στη μύτη μια πελώρια ελιά και κάτι μάτια γουρλωτά. Αλλά δεν έβλεπε καλά γιατί, το ένα μάτι της κοίταε αριστερά και τ’ άλλο δεξιά.

Αυτή η γριά που λέτε, επτά ολόκληρα χρόνια παιδεύονταν να φτιάξει και να φάει μια φακή που την είχε λιγουρευτεί τόσο πολύ. Μα χρόνια ολόκληρα δεν τα κατάφερνε, γιατί μια της έλειπε το λάδι, μια της έλειπε το αλάτι, μια της έλειπε η φακή και μια η δάφνη η μοσχομυριστή. Άσε που επειδή δεν έβλεπε καλά, για να την καθαρίσει σπυρί, σπυρί, τέσσερα χρόνια χρειάστηκε ούτε λίγο, ούτε πολύ. Ε, επιτέλους, ύστερα από επτά χρόνια κατάφερε και είχε όλα τα χρειαζούμενα.

Τα πήρε το λοιπόν και μια και δυο ξεκίνησε να πάει στη ρεματιά. Άναψε που λέτε την φωτιά, έριξε μέσα στο τσουκάλι της όλα τα υλικά κι άρχισε η φακή να βράζει και λίγο πριν να ετοιμαστεί είπε η γριά: «Αχ, τι ευτυχία είναι αυτή, τα κατάφερα τελικά, να φτιάξω τη φακή τη ζηλευτή! Θα θέλουνε να την γευτούνε όλοι όσοι ζουν στη γη!»

Και λίγο πριν να είναι έτοιμη η φακή απ’ το τσουκάλι για να βγει, να σου και πέρασε το βασιλόπουλο με τ’ άλογό του από την ρεματιά. Μα το άλογο όταν είδε την φωτιά κι άκουσε και τον ήχο που έκανε σαν χόχλαζε η φακή, φοβήθηκε, σηκώθηκε στα δυο του πόδια, άρχισε να χλιμιντρίζει δυνατά κι έτσι όπως είχε ξιπαστεί έδωσε στο τσουκάλι μια και πάει η φακή χύθηκε και εξαφανίστηκε μέσα σε μια στιγμή. Πω, πω καταστροφή, της ήρθε της γριάς να πεθάνει από την στεναχώρια της. «Τι μου κάνες μωρέ βασιλόπουλο μου και τώρα τι θα φάω εγώ; Επτά χρόνια τη λαχταρούσα τούτη την φακή», είπε η γριά.

ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ

«Άντε μωρέ γριά», είπε το βασιλόπουλο αυθάδικα, «οχτακοσίωv χρονών κι ήθελες να φας φακή.»

Ε, τότε θύμωσε η γριά και του είπε:

«Την κατάρα μου να' χεις! Να πας στο παλάτι σου να κοιμηθείς και να ησυχάσεις να μη μπορείς!

Στο μυαλό σου να' χεις μοναχά την Χρυσομαλλούσα, την Μακρυμαλλούσα. Κι όσα χρόνια έκανα εγώ να φτιάξω τη φακή, τόσα χρόνια και εσύ θα κάνεις να την βρεις.»

Το βασιλόπουλο δεν έδωσε στην αρχή σημασία στα λόγια της γριάς. Μα σαν έφτασε στο παλάτι και πήγε να ξαπλώσει και να κοιμηθεί, η σκέψη της Χρυσομαλλούσας, της Μακρυμαλλούσας δεν τον άφηνε να ησυχάσει. Κι όλο αναρωτιότανε πως να' ναι η Χρυσομαλλούσα, η Μακρυμαλλούσα κι αν είναι όμορφη πολύ. Κι όπως του το 'χε πει η γριά έτσι κι έγινε. Το βασιλόπουλο μήτε να κλείσει μάτι μπορούσε, μήτε να κοιμηθεί.

Κι έτσι πήρε απόφαση να φύγει από το παλάτι και να πάει να ψάξει για να την βρει. Και πήρε το άλογο του και ξεκίνησε και περιπλανήθηκε πολύ καιρό. Πέρασε από λόγγους, βουνά, ραχούλες, ποτάμια, θάλασσες, νησιά, μα από όπου κι αν περνούσε και ρωτούσε την Χρυσομαλλούσα, την Μακρυμαλλούσα, που θα βρει, όλοι του έλεγαν πως ήτανε εδώ μα μόλις έφυγε κατά εκεί. Κι όλο του έδειχναν έναν δρόμο ή μια μεριά που τάχα η Χρυσομαλλούσα, η Μακρυμαλλούσα είχε πάει κατά εκεί, μα εκείνος δεν μπορούσε όσο κι αν έψαχνε να την βρει και να την δει.

Όσπου το βασιλόπουλο, έπειτα από επτά χρόνια, συνάντησε στο δρόμο του ένα ζητιάνο και σταμάτησε να τον ρωτήσει μήπως και ήξερε αυτός. Και ο ζητιάνος του είπε:

«Βασιλόπουλο μου, αν θέλεις τη Χρυσομαλλούσα, τη Μακρυμαλλούσα να βρεις, πρέπει μέσα στο δάσος να κατευθυνθείς. Και εκεί υπάρχει ένας πύργος ψηλός, πολύ ψηλός, που δεν έχει πόρτες μονάχα παραθύρια. Πάνε εκεί και θα την βρεις.»

Και το βασιλόπουλο κίνησε κατά το δάσος κι έφτασε τώρα στα αλήθεια σε ένα πύργο ψηλό που είχε μονάχα παραθύρια. Σκαρφάλωσε τότε κι εκείνος πάνω σε ένα κυπαρίσσι που ήταν εκεί κοντά και έμεινε να παρακολουθεί και να περιμένει να δει τι θα συμβεί. Και λίγο πριν νυχτώσει για τα καλά, είδε μια δράκαινα, ψηλή, τρομακτική, που είχε νύχια πελώρια, δόντια σουβλερά και μαλλιά κατσιασμένα και σαν αγκάθια σκληρά, να στέκεται κάτω από ένα παραθύρι και να φωνάζει δυνατά:

«Χρυσομαλλούσα μου, Μακρυμαλλούσα μου, ρίξε τα μαλλάκια σου, να ανεβώ.» Και τότε πρόβαλλε στο παραθύρι ένα κορίτσι, που όμοιο του το βασιλόπουλο δεν είχε ξαναδεί. Το δέρμα της ήταν πορσελάνινο, λευκό, τα χείλη της σαν τα κεράσια, κατακόκκινα, λαχταριστά και τα μαλλιά της λαμπύριζαν σαν να 'τανε φτιαγμένα από χρυσό. Κι ήτανε τόσο μα τόσο μακριά, που σαν τα έλυσε και τα έριξε χάμω, έφτασαν στη γη.

Και πιάστηκε η δράκαινα από τα μαλλιά κι ανέβηκε στον πύργο τον ψηλό σε μια στιγμή. Το βασιλόπουλο απόμεινε σαν μαγεμένο το κορίτσι να κοιτά, με την καρδιά του να χτυπάει από αγάπη δυνατά. Το βασιλόπουλο σκαρφαλωμένο πάνω στο κυπαρίσσι περίμενε όλη την νύχτα, μέχρι να έρθει η αυγή. Και όταν πήρε ο ήλιος να βγει, η Χρυσομαλλούσα, η Μακρυμαλλούσα βγήκε στο παραθύρι με τα χρυσά της τα μαλλιά που φώτισαν το δάσος πιότερο κι από του ήλιου την ανατολή και τα 'ριξε ξανά στη γη η δράκαινα να κατεβεί. Κι όταν η δράκαινα κατέβηκε από τον πύργο τον ψηλό εξαφανίστηκε μέσα στο δάσος κι έφυγε μακριά.

Το βασιλόπουλο όμως είχε βάλει στο νου και στην καρδιά του την Χρυσομαλλούσα, την Μακρυμαλλούσα να κάνει δική του και να την παντρευτεί. Κατέβηκε τότε από το κυπαρίσσι έφτασε κάτω από το παραθύρι και φώναξε δυνατά:

«Χρυσομαλλούσα μου, Μακρυμαλλούσα μου, ρίξε τα μαλλάκια σου, να ανεβώ.»

Και η Χρυσομαλλούσα, η Μακρυμαλλούσα έριξε τα μαλλιά της και το βασιλόπουλο σκαρφάλωσε στο πύργο στο πι και φι. Και τώρα που την βλέπει από κοντά της λέει:

«Τόσα χρόνια σε ψάχνω να σε βρω στον ύπνο μου σε βλέπω και δεν μπορώ να κοιμηθώ. Από την ομορφιά σου την πολύ νομίζω πως θα πάθω ανακοπή, θα πέσω μπρος σου στο χαλί και θα μου δώσεις το φιλί που επιθυμώ τόσο πολύ.»

Και η Χρυσομαλλούσα, η Μακρυμαλλούσα τον κοίταξε και είπε:

«Πρίγκιπα μου, έχασα την καρδιά μου μ' αυτά σου τα λόγια τα γλυκά, που ήταν χάνι στ' αυτιά μου και στάζουν μέλι στην καρδιά.»

Και τότε, αγκαλιαστήκανε σφιχτά και το βασιλόπουλο της δίνει δυο φιλιά κι εκείνη χαμογέλασε κι αμέσως τον ερωτεύτηκε τρελά. Ξεχάστηκαν κι οι δυο από την γλύκα της αγάπης τους και η ώρα πέρασε, όταν άκουσαν ξαφνικά της δράκαινας την φωνή:

«Χρυσομαλλούσα μου, Μακρυμαλλούσα μου, ρίξε τα μαλλάκια σου, να ανεβώ.»

«Ωχου τι πάθαμε», είπε η Χρυσομαλλούσα, η Μακρυμαλλούσα, «η μάνα μου κι άμα σε βρει εδώ θα σε καταπιεί, θα σε κάνει μια χασιά στη στιγμή. Πρέπει κρυψώνα να σου βρω.»

Και αφού το σκέφτηκε καλά του λέει:

«Μέσα στην καμινάδα του τζακιού και στην καπνιά πρέπει να τρυπώσεις για να κρυφτείς και ούτε ανάσα δεν θα πάρεις, μην τυχόν και σε μυριστεί.»

Και το βασιλόπουλο κρύφτηκε μέσα στην καμινάδα, και η Χρυσομαλλούσα, η Μακρυμαλλούσα, γρήγορα σκούπισε σφουγγάρισε, μυρωδιά να μην μείνει καμιά κι έπειτα πήρε και έκλεισε το στόμα από τα έπιπλα κι από όλα τα πράγματα που είχαν στον πύργο τον ψηλό, γιατί ήταν όλα τους μαγικά και είχαν ανθρωπινή μιλιά. Μη τυχόν και μαρτυρήσουνε στη δράκαινα όλα όσα είχαν ακούσει κι είχαν δει. Η δράκαινα όμως από κάτω φώναζε:

«Χρυσομαλλούσα μου, Μακρυμαλλούσα μου, ρίξε τα μαλλάκια σου, να ανεβώ, γιατί αργείς;»

Και ρίχνει εκείνη τα μαλλιά της γρήγορα-γρήγορα κι όταν η δράκαινα μπήκε στον πύργο κοίταξε ολόγυρα και είπε:

«Κόρη μου σαν να μου φαίνεται πως άνθρωπος μυρίζει.»

«Σου φαίνεται βρε μάνα, που να βρεθεί άνθρωπος εδώ;», είπε η Χρυσομαλλούσα, η Μακρυμαλλούσα. Κι η δράκαινα δεν έδωσε άλλο σημασία και έφαγε και ξάπλωσε να κοιμηθεί και σαν ξημέρωσε έφυγε από τον πύργο πρωί πρωί.

Όταν τώρα η δράκαινα έφυγε από τον πύργο, το βασιλόπουλο βγήκε από την κρυψώνα του από την καμινάδα και είπε στην αγαπημένη του: «Χρυσομαλλούσα μου, Μακρυμαλλούσα μου, πρέπει να φύγω από τον πύργο, μονάχος όμως δεν μπορώ. Θέλω μαζί να φύγουμε από εδώ, να πάμε στο παλάτι μου και να σε παντρευτώ. Έτσι, θα ζήσουμε μαζί ευτυχισμένοι μια ολόκληρη ζωή.»

Και η Χρυσομαλλούσα, η Μακρυμαλλούσα συμφώνησε μαζί του. Έτσι, έφυγαν από τον πύργο, ανέβηκαν στο άλογο του βασιλόπουλου και ξεκίνησαν όσο πιο γρήγορα μπορούσαν, μην κι η δράκαινα τους προλάβει και τους βρει. Και η Χρυσομαλλούσα, η Μακρυμαλλούσα, πήρε από το σπίτι της, μονάχα το χτένι της, το μαγικό και το μαντήλι της για τα μαλλιά. Όταν όμως η δράκαινα γύρισε κι άρχισε την κόρη

ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ

της να φωνάζει και να την παρακαλά, να ρίξει τα μαλλιά της κάτω για να ανεβεί, απόκριση δεν έπαιρνε καμιά. Έτσι η δράκαινα σε μια στιγμή σκαρφάλωσε στον πύργο, με τα νύχια της τα σουβλερά κι όταν άρχισε την κόρη της να φωνάζει, πάλι απάντηση δεν πήρε καμιά. Τότε πετάχτηκε ένα γουδί κι είπε στην δράκαινα:

«Τη Χρυσομαλλούσα, τη Μακρυμαλλούσσα, δράκαινα άδικα μην ψάχνεις και δεν θα την βρεις.

Έφυγε και πάει με ένα βασιλόπουλο μακριά, που ήρθε χθες εδώ για να της πει πως την αγαπά.»

Θεριό ανήμερο από τον θυμό της έγινε η δράκαινα και με μια δρασκειλιά έφτασε στο δάσος κι άρχισε την κόρη της και το βασιλόπουλο να κυνηγά. Άρχισε γρήγορα να τρέχει κι όταν πλησίασε πολύ κι ήτανε έτοιμη να τους αρπάξει και τους δυο, τότε η Χρυσομαλλούσα, η Μακρυμαλλούσσα έβγαλε από τα μαλλιά της το χτένι της που ήτανε μαγικό και το ρίξε πίσω της. Με μιας ξεφύτρωσαν θάμνοι αγκαθωτοί που έγιναν σε μια στιγμή πελώριοι, ψηλοί κι άρχισε τώρα η δράκαινα να ψάχνει τρόπο να τους περάσει χωρίς να τρυπηθεί. Έγινε

όμως τότε κι η δράκαινα ακόμα πιο πελώρια πιο φοβερή πιο τρομερή κι έκανε το βήμα της τόσο μεγάλο που μπορούσε με μια δρασκειλιά να φτάσει αμέσως στον θάμνων την άλλη μεριά.

Και πάλι τους πλησίασε πολύ και η Χρυσομαλλούσα, η Μακρυμαλλούσσα για να γλιτώσουνε από της μάνας της την οργή, έβγαλε αυτή την φορά το μαντήλι που φορούσε στα μαλλιά. Και σαν το πέταξε κι ακούμπησε εκείνο πάνω στην γη, γεννήθηκε κι απλώθηκε στις δράκαινας τα πόδια μπροστά, μια λίμνη φουρτουνιασμένη, απέραντη, βαθιά. Τώρα η δράκαινα, ετούτο το νερό να προσπεράσει δεν μπορούσε κι έτσι απόμεινε στην όχθη γεμάτη από οργή.

Και τότε την καταράστηκε και της είπε:

«Με της μάνας του το φιλί να σε ξεχάσει και πίσω να μην γυρίσει να σε βρει.»

Το βασιλόπουλο κι η Χρυσομαλλούσα, η Μακρυμαλλούσσα, γλίτωσαν επιτέλους από τη δράκαινα και συνέχισαν τον δρόμο τους για το παλάτι. Λίγο όμως πριν να φτάσουν, σταμάτησαν στο δάσος και λέει το βασιλόπουλο:

«Αγαπημένη μου θα μείνεις εσύ εδώ για να με περιμένεις κι εγώ θα πάω

στο παλάτι τα μαντάτα στους γονιούς μου για να τους πω. Και θα 'ρθω να σε πάρω με άμαξα βασιλική.»

Κι έτσι κι έγινε. Έμεινε εκείνη πίσω, ανέβηκε πάνω σε ένα δέντρο κι έμεινε εκεί για να τον περιμένει. Περίμενε, περίμενε, περίμενε, μα όσο κι αν περίμενε εκείνος δεν έλεγε να 'ρθει.

Γιατί; Γιατί την είχε ξεχάσει μόλις η μάνα του, του έδωσε στο μάγουλο φιλή, τον είχε πεθυμήσει βλέπετε, μια που είχε τόσα χρόνια να τον δει.

Και πήρε τώρα απόφαση η Χρυσομαλλούσα, η Μακρυμαλλούσα να πάει εκείνη και τον αγαπημένο της να βρει. Σαν έφτασε κοντά στο παλάτι, είδε που όλοι ετοιμάζονταν για γλέντι μεγάλο και για γιορτή. Κι ύστερα άκουσε που λέγανε πως το βασιλόπουλό τους, ύστερα από τόσα χρόνια, επιτέλους θα παντρευτεί. Και τότε η Χρυσομαλλούσα, η Μακρυμαλλούσα κατάλαβε πως όλα αυτά δεν ήτανε για τον δικό της γάμο. Της μάνας της η κατάρρα είχε βγει αληθινή. Την είχε ξεχάσει και ήταν έτοιμος άλλη να παντρευτεί.

Στάθηκε τότε εκείνη σε μια γωνιά και σκέφτηκε μήπως στην μάνα της, πίσω, έπρεπε να γυρίσει ξανά. Μα τότε αποφάσισε πως θα 'βαζε τα δυνατά της, να σπάσει την κατάρρα και το βασιλόπουλο να την ξαναθυμηθεί. Τρύπωσε τότε, μες στην κουζίνα του παλατιού κι έκλεψε λίγο από το ζυμάρι που ετοίμαζαν για το ψωμί. Και πήρε κι έφτιαξε με τα χεράκια της και έπλασε μ' εκείνο το ζυμάρι, δυο πουλάκια, μικρά κι όμορφα. Κι έπειτα στη χούφτα της τα κράτησε, τα φύσηξε και με την ανάσα της, τους έδωσε ζωή.

«Να πάτε», τους είπε, «και να πετάξετε ψηλά, στο περβάζι, στου βασιλόπουλου την κάμαρη καθίστε για να του μολογήσετε και να του πείτε όλα όσα γίνηκαν, για να με θυμηθεί.»

Κι αλήθεια τα πουλάκια πέταξαν και πήγανε και στάθηκαν στο παράθυρο, στου βασιλόπουλου την κάμαρη. Κι άρχισαν τώρα εκείνα να γλυκοκελαηδούν και μεταξύ τους να μιλούν. Το βασιλόπουλο παραξενεύτηκε στην αρχή, μα έπειτα άρχισε να ακούει προσεκτικά όσα λέγανε μεταξύ τους τα πουλιά.

«Θυμάσαι», ρώτησε το ένα πουλάκι «τότε που ήρθες στον πύργο τον ψηλό;»

«Δεν θυμάμαι, δεν θυμάμαι», είπε το άλλο.

«Θυμάσαι που σε έκρυψα, μέσα στην καμινάδα για να μη σε βρει η μάνα μου η δράκαινα και σε καταπιεί;»

«Δεν θυμάμαι, δεν θυμάμαι», είπε το άλλο ξανά.

ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ

«Θυμάσαι που το σκάσαμε από τον πύργο μαζί κι η δράκαινα μας κυνηγούσε να μας καταπιεί;»
«Δεν θυμάμαι, δεν θυμάμαι.»
«Θυμάσαι που έριξα το χτένι μου και το μαντήλι που φορούσα στα μαλλιά, για να γλιτώσουμε από της μάνας μου την οργή;»
«Δεν θυμάμαι, δεν θυμάμαι.»
«Μήπως θυμάσαι που με άφησες, για να σε περιμένω μέσα στο δάσος το πυκνό. Θα ερχόσουν να με πάρεις με άμαξα βασιλική;»
«Δεν θυμάμαι, δεν θυμάμαι.»
«Θυμάσαι που μου είπες σε αγαπώ και θα σε παντρευτώ;»
«Θυμάμαι, θυμάμαι! Μα βέβαια θυμάμαι!»

Ε τότε, αφού το βασιλόπουλο τ' άκουσε όλα αυτά, θυμήθηκε την Χρυσομαλλούσα, την Μακρυμαλλούσσα του και την αγάπη του γι' αυτή. Έτρεξε γρήγορα να την βρει και έκανε όλα όσα της είχε υποσχεθεί. Παντρεύτηκαν και έζησαν ευτυχισμένοι μαζί μια ολόκληρη ζωή!

Ψέματα κι αλήθεια έτσι είναι τα παραμύθια.

****Αν θες κάτι που ποτέ δεν είχες, πρέπει να κάνεις κάτι που ποτέ δεν έκανες και αν θες να αποκτήσεις κάτι ή να δημιουργήσεις κάτι καινούργιο πρέπει να μάθεις να αφήνεις. Δύο μανάδες από διαφορετικές διαδρομές η κάθε μια αρνούνται να αποδεχτούν την ωρίμανση των παιδιών τους. Αρνούνται να αφήσουν την παιδικότητα και να αποδεχτούν την ωρίμανση και τις αποφάσεις τους. Κι εκείνα δεν γνωρίζουν κάτι διαφορετικό από την ασφάλεια των πύργων τους και αρχίζουν να αμφισβητούν τις αποφάσεις τους. Όταν αποφασίζουν να αφήσουν και οι δυο τους πίσω το παλιό τότε γεννιέται ο χώρος για το καινούργιο.*

ΣΤΑΧΤΟΓΙΑΝΝΟΣ

AT 530

Ητανε λέει μια φορά κι έναν καιρό, μια φαμίλια με τρία παιδιά, τρία αγόρια. Ο τρίτος, ο μικρότερος, ο Γιάννης, είχε γεννηθεί με τα πόδια του παρτσακλά. Γι' αυτό καθόταν συνέχεια κοντά στο τζάκι κι έβαζε τα ποδάρια του στις στάχτες, να τα κρατάει ζεστά. Έτσι όλοι τον φωνάζανε Σταχτόγιαννο.

Ένα χωράφι είχε η φαμίλια τους όλο κι όλο και με αυτό πάλευαν να ζήσουν και να τα φέρουν βόλτα. Ένα πρωί, πάει ο πατέρας στο χωράφι για δουλειά, κοιτάει και τι να δει, το μισό τους το χωράφι ήταν σκαμμένο, τα σπαρτά τους τσαλαπατημένα και ξεριζωμένα, τα κλωνάρια από τα δέντρα τους σπασμένα. Όταν τώρα, εκείνος αντίκρισε τούτη την καταστροφή, με δάκρυα στα μάτια, πήρε το δρόμο για το σπίτι, για την επιστροφή.

Σαν έφτασε τώρα στο σπίτι, τον είδανε όλοι που είχε τα μάτια δακρυσμένα και όλο αγωνία τον ρώτησαν:

«Τι έγινε πατέρα, γιατί έτσι έχεις στεναχωρηθεί;»

«Αχ, είπε παιδιά μου, μεγάλη πάθαμε καταστροφή. Στο χωράφι μας βρήκα τα δέντρα μας σπασμένα, τα σπαρτά μας ήταν ξεριζωμένα και τα χώματα ανακατεμένα. Σαν να όρμησε θεριό και δεν άφησε τίποτε όρθιο. Αχ και να ήξερα πως έγινε τόσο κακό.»

Τότε πετάχτηκε ο πρώτο γιος, ο μεγαλύτερος και είπε:

«Μη σε νοιάζει πατέρα κι απόψε την νύχτα θα πάω εγώ και θα παραφυλάξω για να δω πως γίνθηκε ετούτο το κακό.»

Κι έτσι κι έγινε, σαν νύχτωσε ξεκίνησε και πήγε στο χωράφι, ανέβηκε σε μια γκορτσιά κι έκασε εκεί για να παραφυλά. Μα σαν πέρασε η ώρα, πείνασε κι άρχισε τα τρώει τα αχλάδια στη σειρά κι έτσι όπως είχε γεμίσει η κοιλιά του, του ήρθε νύστα, αποκοιμήθηκε για τα καλά

ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ

κι άρχισε τα ροχαλητά. Όταν ξύπνησε το πρωί κοιτάει και τι να δει! Και το άλλο μισό χωράφι είχε καταστραφεί.

Όταν γύρισε στο σπίτι όλοι τον περίμεναν με αγωνία να τον ρωτήσουν τι είχε συμβεί, αν είχε καταφέρει την αιτία του κακού να βρει.

Κι εκείνος είπε:

«Μια τρύπα έκανα πατέρα στο νερό, γιατί από την κούραση την πολύ, άρχισα το ροχαλητό και τίποτα δεν κατάφερα να δω.»

«Ας είναι», είπε ο πατέρας, «δεν πειράζει.»

Τότε πετάχτηκε ο δεύτερος ο γιος και είπε:

«Θα πάω εγώ πατέρα απόψε για να παραφυλάξω και να δω μήπως και καταφέρω να βρω ποιος μας φέρνει ετούτο το κακό.» Κι έτσι κι έγινε. Σαν βράδιασε ξεκίνησε τώρα εκείνος και πήγε στο χωράφι, ανέβηκε στην γκορτσιά και περίμενε να δει τι θα γενεί. Και σαν πέρασε η ώρα κι έπεσε το σκοτάδι το βαθύ, ακούει ξαφνικά ένα βουητό, χλιμιντρίσματα και ποδοβολητό. Κοιτάει κι ανάμεσα από το σύννεφο σκόνης που είχε σηκωθεί, βλέπει τρία άλογα, ένα λευκό, τον Ψαρή, ένα κοκκινωπό, τον Ντορή και ένα μαύρο, τον Καρά, που ήταν τεράστια, πελώρια και δυνατά, να ορμάνε στο χωράφι τους και να κλωτσοπατάνε, να σκάβουν και να σπάνε ότι μπροστά τους είχε βρεθεί. Σαν είδε τώρα εκείνος έτσι τα άλογα αγριεμένα, φοβήθηκε τόσο πολύ, που μούλωξε πάνω στα κλαδιά και περίμενε για να τελειώσει η επιδρομή, να ξημερώσει και να κατεβεί. Και όταν έφτασε το πρωί και τα άλογα έφυγαν τότε μπόρεσε κι εκείνος από το δέντρο να κατεβεί και να πάρει το δρόμο για την επιστροφή.

Όταν έφτασε στο σπίτι, τον είδαν όλοι τους έτσι που ήταν από τον φόβο του χλωμός και από τα χείλη του κρεμάστηκαν να ακούσουν όσα είχε δει και όσα είχε να τους πει.

«Τρία πελώρια άλογα», τους είπε, «μας κάνουν τη ζημιά, μα είναι τόσο άγρια και επιθετικά που τίποτα δεν τα σταματά. Όλη τη νύχτα έμεινα πάνω στη γκορτσιά να τρέμω από τον φόβο μου και να παρακαλώ να μη με καταλάβουν και κάνουν και σε μένα κακό.»

Τότε πετάχτηκε κι ο τρίτος ο μικρότερος ο γιος και είπε:

«Θα πάω κι εγώ να δοκιμάσω, τα άλογα να διώξω μακριά.»

Και τότε του είπαν τ' αδέρφια του «Που θα πας εσύ μωρέ με τα πόδια

ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ

τα παρτσακλά; Εδώ εμείς και δεν καταφέραμε τίποτε και θα καταφέρεις εσύ; Εσύ δεν μπορείς! Άντε γύρνα και κάτσε στη γωνιά σου, στη ζεστασιά σου.»

Όμως ο Σταχτόγιαννος επέμενε και πες, πες, πες, κατάφερε και έπεισε τον πατέρα του και εκείνος τον άφησε. Πήρε τώρα ο Σταχτόγιαννος μαζί του μια τριχιά και ξεκίνησε και όταν έφτασε στο χωράφι, ανέβηκε πάνω στην γκορτσιά και περίμενε. Κι όταν άκουσε βουητό και ποδοβολητό κατάλαβε ότι τα άλογα έρχονται. Πήρε τώρα κι έφτιαξε με την τριχιά του μια πελώρια θηλιά κι όταν εκείνα πλησίασαν κάτω από την γκορτσιά, έριξε την τριχιά και με μιας κατάφερε και τα έπιασε όλα μαζί. Ύστερα στέριωσε την τριχιά του στον κορμό από την γκορτσιά και τα άλογα δεν μπορούσαν να φύγουν μακριά. Εκείνα αγρίεψαν, άρχισαν να χλιμιντρίζουν δυνατά μα όταν κατάλαβαν πως να ξεφύγουν δεν μπορούν, άρχισαν να ξεφυσάνε και σιγά, σιγά να ηρεμούν.

Κι όταν ο Σταχτόγιαννος είδε πως τα άλογα ήταν λίγο πιο ήμερα πια, τα έδεσε το ένα πίσω από το άλλο στη σειρά, τα έλυσε από το δέντρο, καβαλίκηψε τον Ψαρή κι άρχισε με το καμτσίκι του να τον χτυπά. Τα άλογα όμως αγρίεψαν και αφήνιασαν ξανά, στα δυο τους πόδια σηκώθηκαν ψηλά και τον Σταχτόγιαννο να ρίξουν κάτω προσπαθούσαν. Μα εκείνος είχε πιαστεί από την χαιτή του Ψαρή γερά κι άρχισαν τώρα εκείνα όλα μαζί να καλπάζουν, να τρέχουν και να πηδούν, μα το Σταχτόγιαννο δεν μπορούσαν να ξεφορτωθούν. Κι έπειτα από ώρα πολύ όταν εκείνα κουράστηκαν απ' τον πολύ τον καλπασμό κι άρχισαν να ησυχάζουν και να ηρεμούν, ο Σταχτόγιαννος τους έφερε να 'πιουν νερό, τα χάιδεψε κι άρχισε να τους μιλά γλυκά κι ευγενικά.

Τότε ο Ψαρής του ζήτησε και του είπε:

«Άσε μας Σταχτόγιαννε σε παρακαλούμε να είμαστε ελεύθερα ξανά.»

«Θα σας αφήσω...», είπε εκείνος «μονάχα αν μου υποσχεθείτε, πως στο χωράφι μας δεν θα ξαναεπιτεθείτε.»

Και ο Ψαρής του το υποσχέθηκε και για την καλοσύνη του, του έκαναν ένα δώρο ξεχωριστό.

Του χάρισαν, το κάθε ένα από αυτά, μια τρίχα από την χαιτή τους την μακριά.

«Είσαι γενναίος και καλόκαρδος», του είπε ο Ντορής «και σου αξίζει να ανταμειφτείς. Να, πάρε τούτες τις τρίχες, μία από το καθένα μας, φύλαξε τες στον κόρφο σου καλά και όποτε μας χρειαστείς, κάψε μία και εμείς θα εμφανιστούμε και θα κάνουμε ότι μας πεις.»

Τότε ο Καράς του είπε, «αρκεί Σταχτόγιαννε, να κρατήσεις κρυφή, τη δύναμη μας τη μαγική.»

Συμφώνησε ο Σταχτόγιαννος σε αυτό και έτσι ο Ψαρής, ο Ντορής και ο Καράς, έφυγαν και γύρισαν πίσω στη φωλιά τους και ο Σταχτόγιαννος πήρε το δρόμο για την επιστροφή. Όταν έφτασε τώρα πίσω στο σπίτι του ο Σταχτόγιαννος, όλοι με αγωνία τον περίμεναν να τον ρωτήσουν τι είχε συμβεί, μα εκείνος δεν μαρτύρησε τίποτα από όλα όσα είχαν συμβεί, μονάχα είπε:

«Είχατε δίκιο τελικά, τίποτα δεν κατάφερα με αυτά τα πόδια μου τα παρτσακλά.»

Και πήγε ξανά και κουλουριάστηκε κοντά στο τζάκι, στη γωνιά του, στη ζεστασιά. Σε τούτο όμως το βασίλειο, ο Βασιλιάς έψαχνε για την κόρη του, τη βασιλοπούλα, να βρει γαμπρό. Μα δεν ήθελε να της δώσει όποιον κι όποιον, δεν ήθελε να της δώσει γουρούνι στο σακί, ήθελε ο γαμπρός να είναι άξιος και ικανός. Γι' αυτό και πρώτα έπρεπε να δοκιμαστεί. Έβγαλε το λοιπόν τελάλη και διαταγή, που έλεγε: «Ακούσατε, ακούσατε, θα γίνει στο παλάτι μεγάλη γιορτή, κι όποιος με το αλόγό του καταφέρει να περάσει πηδώντας από τη μια μεριά στην άλλη, το μεγάλο πύρινο χαντάκι που μέσα του θα καίνε πελώριες φωτιές, σε αυτόν ο Βασιλιάς μας θα δώσει την κόρη του, για να την παντρευτεί.»

Άκουσαν έτσι τώρα τα παλικάρια του βασιλείου και οι ιππότες κι άρχισαν να προετοιμάζονται για την δοκιμασία. Κι όταν έφτασε η μεγάλη μέρα, ο πατέρας του Σταχτόγιαννου του και τα αδέρφια του, του είπαν: «Εμείς θα πάμε για να δούμε τη μεγάλη δοκιμασία, να δούμε ποιος θα είναι ο άξιος την βασιλοπούλα μας να παντρευτεί. Θέλεις κι εσύ να 'ρθεις;»

«Τραβάτε εσείς κι εγώ δεν έχω καμιά δουλειά να βρεθώ στη γιορτή με τα ποδάρια μου τα παρτσακλά», είπε εκείνος.

Κι εκείνοι έφυγαν και τον άφησαν πίσω. Μα μόλις ο Σταχτόγιαννος έμεινε μόνος, έβγαλε από τον κόρφο του κι έκαψε την τρίχα τη λευκή. Σε μία κιόλας στιγμή εμφανίστηκε μπροστά του ο Ψαρής σελωμένος με ασημένια σέλλα και ασημένιο χαλινό και πάνω στη ράχη του είχε ριγμένη φορεσιά φανταχτερή, που είχε υφανθεί με ασημένια κλωστή. Σηκώθηκε τότε ο Σταχτόγιαννος, πλύθηκε, ντύθηκε με την ασημένια του τη φορεσιά κι έγινε αγνώριστος. Καβάλησε τον Ψαρή και ξεκίνησε για το παλάτι, για τη γιορτή.

Σαν έφτασε τώρα εκεί, περίμενέ σε μια γωνιά και παρακολουθούσε τα άλλα παλικάρια που προσπαθούσαν να περάσουν το μεγάλο χαντάκι πάνω από την φωτιά. Μα κανένας δεν κατάφερνε από την άλλη μεριά να βρεθεί. Άλλοι έπεφταν μέσα στο χαντάκι και γκρεμοτσακιζόταν. Άλλοι πέφτανε χάμω στο χώμα, γιατί τα άλογα τους φοβόντουσαν απ' τη φωτιά, σηκώνονταν στα δυο τους πόδια κι έπειτα έτρεχαν και φεύγαν μακριά.

Περίμενε ο Σταχτόγιαννος με υπομονή να έρθει κι δική του η σειρά. Κι αφού όλοι τους μάταια είχανε προσπαθήσει κι άλλος δεν υπήρχε για να δοκιμαστεί, έδωσε στον Ψαρή μια καμτσικιά και του είπε στο αυτί: «Πάρε φόρα και προχώρα, τη βασιλοπούλα να κερδίσω, όλους τους να τους νικήσω.» Κι ο Ψαρής πήρε φόρα κι έδωσε μια και ωπ, βρέθηκε ευθύς στην άλλη μεριά.

Έμειναν όλοι στη γιορτή με το στόμα ανοιχτό να θαυμάζουν τον Ψαρή και τον ιππότη με τη φανταχτερή στολή! Μα ποιος ήτανε άραγε αυτός; Κανένας δεν το είχε ξαναδεί. Μα τι άλογο καταπληκτικό ήταν αυτό; Κι ο καβαλάρης του αρχοντόπουλο σωστό! Ο Σταχτόγιαννος όμως σαν έκανε το άλμα δε στάθηκε ούτε μια στιγμή, εξαφανίστηκε, γύρισε σπίτι του κι έδιωξε τον Ψαρή αφού για να τον ευχαριστήσει του έδωσε πρώτα ένα φιλί.

«Πήγαινε τώρα, του είπε, φίλε μου καλέ, για τη βοήθειά σου σ' ευχαριστώ!»

Ο Σταχτόγιαννος γύρισε πίσω στην γωνιά του, στο τζάκι κι έκατσε εκεί. Κι όταν τα αδέρφια του γύρισαν από την γιορτή του είπαν:

«Αδερφέ μας έχασες που δεν ήρθες στη γιορτή. Εμφανίστηκε ένα αρχοντόπουλο ασημοστολισμένο και ασημοντυμένο, με ένα άλογο καταπληκτικό. Το άλογο του ήταν απ' όλα το πιο γενναίο και το πιο δυνατό. Με ένα άλμα πέρασε πάνω από την φωτιά κι έπειτα έφυγε κι εξαφανίστηκε, μέσα στο δάσος, μακριά. Πω, πω στα αλήθεια αυτός είναι γαμπρός για τη βασιλοπούλα μας καλός! Μα στο παλάτι τώρα

έγινε σούσουρο μεγάλο. Όλοι αναρωτιόντουσαν ποιος ήτανε ο ιππότης αυτός και γιατί με μιας είχε εξαφανιστεί.»

Ο Βασιλιάς τώρα για να τον βρει, έβαλε τελάλη κι έβγαλε καινούρια διαταγή.

«Ακούσατε, ακούσατε, θα γίνει στο παλάτι μεγάλη γιορτή, κι όποιος με το άλογό του καταφέρει πηδώντας να φτάσει μέχρι του παλατιού την κορυφή και να πάρει το μήλο το χρυσό, που στο χέρι της η βασιλοπούλα μας θα κρατά, σε αυτόν ο Βασιλιάς μας θα δώσει την κόρη του, για να την παντρευτεί.»

Ετοιμάστηκαν τώρα ξανά, όλα τα παλικάρια για την καινούργια δοκιμασία του Βασιλιά. Κι όταν από το σπίτι του Σταχτόγιαννου έφυγαν όλοι να πάνε στη γιορτή τότε εκείνος έβγαλε από τον κόρφο του κι έκαψε τώρα την τρίχα τη καφετιά, του Ντορή. Σε μία κιόλας στιγμή εμφανίστηκε μπροστά του ο Ντορής, σελωμένος με σέλλα και χαλινό από χρυσό και πάνω στη ράχη του είχε ριγμένη φορεσιά φανταχτερή, που είχε υφανθεί με χρυσή κλωστή. Σηκώθηκε τότε ο Σταχτόγιαννος, πλύθηκε, ντύθηκε με την χρυσή του φορεσιά, έγινε αγνώριστος ξανά κι έπειτα καβάλησε τον Ντορή και ξεκίνησε για το παλάτι, για την γιορτή.

Σαν έφτασε τώρα εκεί, περίμενέ σε μια γωνιά και παρακολουθούσε τα παλικάρια που προσπαθούσαν να φτάσουν με το άλογο τους ψηλά, για να πάρουν από το χέρι της βασιλοπούλας το μήλο το χρυσό. Μα κανένα τους δεν μπορούσε να φτάσει ψηλά στον ουρανό. Περίμενε ο Σταχτόγιαννος με υπομονή να έρθει κι δική του η σειρά. Κι αφού όλοι τους μάταια είχανε προσπαθήσει κι άλλος δεν υπήρχε για να δοκιμαστεί, έδωσε στον Ντορή μια καμτσικιά και του είπε στο αυτί:

«Πάρε φόρα και προχώρα, τη βασιλοπούλα να κερδίσω, όλους τους να τους νικήσω.»

Κι ο Ντορής πήρε φόρα και με μιας, βρέθηκε στον ουρανό ψηλά κι ο Σταχτόγιαννος χωρίς να διστάσει ούτε στιγμή άρπαξε από το χέρι της βασιλοπούλας το μήλο το χρυσό. Κι όταν το άλογο του πάτησε στο χώμα ξανά, του έδωσε μια καμτσικιά κι εξαφανίστηκαν πίσω από τα δέντρα τα πυκνά. Έμειναν ξανά όλοι στη γιορτή με το στόμα ανοιχτό, να θαυμάζουν τον Ντορή και το αρχοντόπουλο με τη χρυσή στολή! Μα ποιος ήτανε άραγε αυτός; Κανένας δεν τον είχε ξαναδεί. Μα τι άλογο καταπληκτικό ήταν αυτό; Κι ο καβαλάρης του αρχοντόπουλο σωστό!

Ο Σταχτόγιαννος γύρισε ξανά πίσω στην γωνιά του στο τζάκι κι έκατσε εκεί. Κι όταν τα αδέρφια του γύρισαν πίσω και άρχισαν να μιλάν ξανά

ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ

με θαυμασμό για τον ιππότη τον καταπληκτικό, ο Σταχτόγιαννος δεν έβγαλε τσιμουδιά. Σούσουρο έγινε στο παλάτι ξανά. Τον Βασιλιά τον έπιασε μανία να βρει τον ιππότη με την φανταχτερή στολή. Και αποφάσισε καινούρια δοκιμασία να βάλει ξανά, πιο δύσκολή αυτή τη φορά. Και για να καταφέρει να πιάσει τον ιππότη και να τον βρει, έβαλε στο δάσος πίσω από τα δέντρα τα πυκνά το στρατό του να παραφυλά. Φώναξε τον αρχηγό από τη βασιλική φρουρά και του είπε: «Αν κάνει να ξεφύγει κι αυτή τη φορά, να τον πιάσετε αμέσως, πριν να είναι αργά.»

Κι έπειτα έβαλε τον τελάλη την καινούργια δοκιμασία να διαλαλήσει και να πει:

«Ακούσατε, ακούσατε, θα γίνει στο παλάτι κι άλλη γιορτή! Ακούσατε, ακούσατε, όποιος με το άλογο του καταφέρει, πηδώντας να φτάσει στου παλατιού την κορυφή και να πάρει το δαχτυλίδι το χρυσό, που στο χέρι της η βασιλοπούλα μας φορεί, σε αυτόν ο Βασιλιάς μας θα δώσει την κόρη του, για να την παντρευτεί.»

Ετοιμάστηκαν τώρα όλα τα παλικάρια για την καινούργια δοκιμασία του Βασιλιά. Κι όταν από το σπίτι του Σταχτόγιαννου έφυγαν όλοι να πάνε στη γιορτή, τότε εκείνος έβγαλε από τον κόρφο του κι έκαψε αυτή τη φορά την τρίχα τη μαύρη, του Καρά. Σε μία κιόλας στιγμή εμφανίστηκε μπροστά του ο Καράς, σελωμένος με σέλλα και χαλινό στολισμένα με μαργαριτάρια και διαμαντικά και πάνω στη ράχη του είχε ριγμένη φορεσιά φανταχτερή, που είχε υφανθεί με μεταξωτή κλωστή και είχε στολιστεί με όλα του κόσμου τα διαμαντικά.

Σηκώθηκε τότε ο Σταχτόγιαννος, πλύθηκε, ντύθηκε με την καινούρια του φορεσιά, έγινε αγνώριστος ξανά κι έπειτα καβάλησε τον Καρά και ξεκίνησε για τη γιορτή. Σαν έφτασε ξανά εκεί, περίμενε σε μια γωνιά και παρακολουθούσε τα παλικάρια που προσπαθούσαν να φτάσουν με το άλογο τους ψηλά στον ουρανό. Μα κανένα τους δεν μπορούσε να φτάσει τόσο ψηλά. Κανένας δεν κατάφερνε τη νέα δοκιμασία του Βασιλιά.

Περίμενε ο Σταχτόγιαννος με υπομονή να έρθει κι δική του η σειρά. Κι αφού όλοι τους μάταια είχανε προσπαθήσει κι άλλος δεν υπήρχε για να δοκιμαστεί, έδωσε στον Καρά μια καμτσικιά και του είπε στο αυτί: «Πάρε φόρα και προχώρα, τη βασιλοπούλα να κερδίσω, όλους τους να τους νικήσω.»

Κι ο Καράς πήρε φόρα και με μιας βρέθηκε στον ουρανό ψηλά. Ο Σταχτόγιαννος έβγαλε από το χέρι της βασιλοπούλας το δαχτυλίδι το χρυσό. Κι όταν πατήσανε στο χώμα ξανά, έδωσε στον Καρά μια καμτσικιά να τρέξει για να εξαφανιστεί, πίσω από τα δέντρα τα πυκνά. Μα αυτή τη φορά πίσω από τα δέντρα τα πυκνά τον περίμεναν οι στρατιώτες του Βασιλιά. Τον έπιασαν σε μια στιγμή κι αμέσως τον οδήγησαν στο Βασιλιά μπροστά. Κι όταν όλοι τους, όλο απορία τον κοίταξαν καλά, καλά, κατάλαβαν πως το αρχοντόπουλο που είχε περάσει τις δοκιμασίες του Βασιλιά, δεν ήταν παρά ο Σταχτόγιαννος με τα πόδια τα παρτσакλά.

Ο Βασιλιάς όμως απ' την ανδρεία του είχε εντυπωσιαστεί και του έδωσε την κόρη του για γυναίκα, όπως είχε υποσχεθεί. Στο βασίλειο αυτό, κανένας δεν έβλεπε το ελάττωμά του πια. Όλοι στο πρόσωπό του, έβλεπαν έναν ιππότη γενναίο, τολμηρό άξιο και ικανό. Η αδυναμία του τον είχε κάνει δυνατό.

Κι έζησαν αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα.

*** Ο Ludwig Van Beethoven παρότι ολοκληρωτικά χωρίς την ακοή του έγραψε την 9η συμφωνία. Ο Andrea Boccelli ένα άτομο χωρίς όραση έχει πουλήσει εκατομμύρια δίσκους και δίνει συναυλίες σε όλο τον κόσμο. Ο Daniel Radcliffe που ως παιδί δεν μπορούσε να δέσει τα κορδόνια του γιατί έχει «δυσπραξία» έγινε διάσημος σε όλο τον κόσμο όταν υποδύθηκε τον Harry Potter. Φανταστείτε πόσο πιο φτωχός θα ήταν ο κόσμος μας αν είχαν αφήσει την αναπηρία να τους χαρακτηρίσει. Αν είχαν ακούσει και είχαν γίνει ένα με εκείνη τη φωνή που λέει συνέχεια «δεν μπορείς».

Η Σαύρα

AT 514B

Ητανε, λέει, μια φορά κι έναν καιρό ένα ζευγάρι, ο άντρας ήτανε ξυλοκόπος, γι' αυτό και ζούσανε στο δάσος. Παιδιά δεν είχανε, όμως η γυναίκα είχε μεγάλο καημό να αποκτήσει ένα παιδί και κάθε μέρα παρακαλούσε το Θεό. Κι από τα πολλά τα παρακάλια, ο Θεός την ευσπλαχνίστηκε και της χάρισε ένα μωρό. Ένα κοριτσάκι, κι όταν εκείνο γεννήθηκε, άμα το αντίκριζες θαρρούσες πως δεν υπήρχε πιο όμορφο και πιο γλυκό πλάσμα στον κόσμο.

Κάθε μέρα που περνούσε και το κορίτσι μεγάλωνε, γινότανε όλο και πιο όμορφο και λένε πως έγινε μια κοπέλα πιο φωτεινή από τον ήλιο, πιο λαμπερή κι απ' το φεγγάρι. Δεν ήτανε όμως μονάχα όμορφη τούτη η κοπέλα, μα ήτανε και καλόκαρδη και άξια και έκανε ότι μπορούσε για να βοηθήσει τους γονιούς της, με τις δουλειές του σπιτιού. Κάθε μέρα προχωρούσε ως την άλλη άκρη του δάσους για να φτάσει στην πηγή, να γεμίσει τις στάμνες της νερό και να το πάει στη μάνα της στο σπίτι. Και κάθε μέρα, όταν έφτανε στην πηγή, μέχρι οι στάμνες της να γιομίσουν με νερό, εκείνη τραγουδούσε. Κι ήτανε η φωνή της τόσο γλυκιά που σαν ξεκίναγε το τραγούδι σταμάταγαν το κελάηδημα τους ακόμη και τα πουλιά για να την ακούσουν.

Μονάχα μια γριά μάγισσα, που ζούσε στα σκοτεινά του δάσους, σαν άκουγε το τραγούδι της θύμωνε και βουρλιζόταν από την ζήλια. Μια μέρα τώρα, ένα βασιλόπουλο πήγε στο δάσος για κυνήγι κι όταν έφτασε κοντά στην πηγή άκουσε το τραγούδι της και μαγεύτηκε.

«Μα αυτήν πρέπει να την κάνω γυναίκα μου», είπε «γιατί όπως το τραγούδι της είναι γλυκό έτσι γλυκιά θα είναι κι η καρδιά της!»

Όταν όμως εκείνη η γριά μάγισσα κατάλαβε πως το βασιλόπουλο θα την ζητήσει σε γάμο, ήταν η ζήλια της τόσο μεγάλη, που χωρίς να

το σκεφτεί ούτε στιγμή, άρχισε να ψελλίζει και να μουρμουρά ξόρκι φοβερό και τρομερό και μεταμόρφωσε την όμορφη κοπέλα σε μια σαύρα γλοιώδη και αποκρουστική. Γύρισε τώρα το κορίτσι πίσω στη μάνα της κι όταν η μάνα της την είδε έτσι, είπε:

«Ωχού συμφορά μου, πως έγινε αυτό; Τι είναι τούτο το κακό που μας βρήκε; Αχ, βέβαια, όπου φτωχός κι η μοίρα του.»

Κι έτσι από εκείνη τη μέρα το κορίτσι δεν ξαναβγήκε από το σπίτι. Στεκόταν μονάχα με δάκρια στα μάτια σε μια γωνιά και τραγουδούσε.

«Αλίμονο την τύχη μου, κρίμα το ριζικό μου,
τι να την κάνω τόση ομορφιά, αφού ήταν για κακό μου.
Την τόση ομορφιά μου πια κανείς δεν θα ξαναντικρίσει,
κρυμμένη μες στις σαύρας το κορμί,
όποιος με δει, μονάχα θα δακρύσει.»

Το βασιλόπουλο όμως δεν μπορούσε να βγάλει από το μυαλό του το κορίτσι με την γλυκιά φωνή.

Κι έψαχνε, έψαχνε να τη βρει χωρίς σταματημό, όλο τον κόσμο ρώτησε, μα μάταια. Κανείς δεν ήξερε να του πει που θα μπορούσε να την βρει. Κι αφού κανείς δεν ήξερε για εκείνη να του πει, αποφάσισε κι εκείνος να τριγυρνά στο δάσος μήπως και την ξανασυναντήσει. Ώσπου μια μέρα, που φαίνεται πως

η τύχη του τον λυπήθηκε, ακολούθησε ένα μονοπάτι που δεν το είχε ξαναπερπατήσει.

Κι εκείνο το μονοπάτι τον οδήγησε στην καλύβα της κοντά κι άκουσε τη φωνή της τη γλυκιά, να σιγοτραγουδά.

«Επιτέλους», αναφώνησε όλο χαρά, «τη βρήκα!»

Μπαίνει τότε αμέσως μέσα στην καλύβα κι από τον πατέρα της την ζητά.

«Την κόρη σας την αγαπώ και θέλω να την παντρευτώ», είπε δίχως δισταγμό.

Κι ο πατέρας της κι η μάνα της χαμήλωσαν τα μάτια τους κι είπαν κι δυο μαζί, με μια φωνή:

«Μα εμείς δεν έχουμε κόρη πια, μονάχα μια σαύρα που γλυκοτραγουδά.»

«Εγώ αυτή θέλω», είπε το βασιλόπουλο, «ας είναι και σαύρα, εγώ θα την παντρευτώ.»

Κι άλλη κουβέντα δεν σήκωνε.

Κι έτσι ορίστηκαν οι γάμοι, και μάλιστα αποφάσισαν να γίνουν γρήγορα.

Άρχισαν τώρα οι γονιοί της να κάνουν του γάμου τις ετοιμασίες. Και πήρε η μάνα κι έφτιαξε προικιά και στόλισαν την σαύρα τους με πέπλο και με νυφικό. Και πήρε κι ο πατέρας της και στόλισε ένα πετεινό με κόκκινο παπιγιόν, να πάει η νύφη καβάλα ως την εκκλησιά. Και βάλανε και εκείνοι τα καλά τους και ξεκίνησαν! Στο δρόμο όμως που πήγαιναν και πριν να φτάσουν στο παλάτι, να σου και συναντήθηκαν με τις τρεις Μοίρες.

Σαν είδε όμως τώρα η τρίτη η μοίρα, η Αγέλαστη, τη σαύρα ντυμένη και στολισμένη νύφη, καβάλα στον πετεινό με το κόκκινο το παπιγιόν, ε, τι να σας πω, έσκασε από τα γέλια. Τα γέλια της ήταν τόσο τρανταχτά και πέρα ως πέρα αληθινά που όταν την είδαν έτσι οι αδερφές της, οι άλλες δυο μοίρες, ευχαριστήθηκαν τόσο πολύ που είπαν:

«Να 'σαι καλά βρε κόρη μου που έκανες την αδερφή μας να γελάσει με την ψυχή της. Στ' αλήθεια, δεν την έχουμε ξαναδεί ποτέ έτσι να γελά. Γι' αυτό και εμείς θα σου χαρίσουμε, δώρα πολλά!»

Και με μιας, μεταμόρφωσαν την σαύρα ξανά σε όμορφη κοπέλα. Κι ήτανε τώρα τούτη η κοπέλα στ' αλήθεια πιο φωτεινή από τον ήλιο και πιο λαμπερή κι απ' το φεγγάρι! Όσο για τον πετεινό της αυτόν τον μεταμόρφωσαν σε άσπρο άλογο! Κι ύστερα οι μοίρες της ευχήθηκαν, ρόδα και τριαντάφυλλα να ξεχύνονται από το στόμα της, όταν μιλά κι όταν γελά και μαργαριτάρια σαν τραγουδά.

Κι έτσι κι έγινε. Και το βασιλόπουλο όταν την είδε να καταφθάνει και να φωτίζεται όλη η πλάση από την ομορφιά της κι όταν την άκουσε να τραγουδά, ε τότε έγινε ο πιο ευτυχισμένος άνθρωπος του κόσμου. Κι έγινε ο γάμος και κάνανε γλέντια και ξεφαντωσές πολλές που κράτησαν σαράντα μέρες.

Κι έζησαν αυτοί καλά κι εσείς καλύτερα.

Όσο για την μάγισσα, εκείνη έσκασε από το κακό της, έκανε ΜΠΑΜ!!! κι έγινε χίλια κομμάτια.

****Διαφορετικότητα-αποκλεισμός-αποδοχή. Ένα μοτίβο που επαναλαμβάνεται ξανά και ξανά. Μια μεταμόρφωση που έρχεται σαν εξελικτική αναταραχή στη ζωή μιας οικογένειας, την εγκλωβίζει στην μοιρολατρική στάση “Όπου φτωχός και η μοίρα του...”. Το στίγμα του διαφορετικού οδηγεί στον αποκλεισμό και στον εγκλεισμό. Τελικά η “λύτρωση” έρχεται μέσα από μια διαδικασία αποδοχής του διαφορετικού και επανασύνδεσης.*

Το Αφκουδόπαιδο

AT 502

Ητανε λέει μια φορά κι ένα καιρό σε ένα βασίλειο απέραντο και μακρινό ένας βασιλιάς. Μα τούτος ο βασιλιάς ήταν κακός, σκληρός, άδικος, άκαρδος και απαιτητικός. Επέβαλε φόρους πολλούς κι ενώ εκείνος ζούσε μέσα στην πολυτέλεια και τα χρυσά, οι υπήκοοι του ζούσαν στη φτώχεια, την πείνα και την κακομοιριά.

Μια όμως από τις νεράιδες που ζούσε σε ένα από τα δάση του απέραντου αυτού βασιλείου, δεν άντεχε να βλέπει άλλο τους ανθρώπους να υποφέρουν από την φτώχεια και την πεινά κι έτσι αποφάσισε να τους βοηθήσει. Σε τούτο το βασίλειο ζούσε μια άκληρη γυναίκα, χρόνια ολόκληρα παρακαλούσε να αποκτήσει ένα παιδί. Και η νεράιδα αποφάσισε να την βοηθήσει και να κάνει διπλό καλό και να της χαρίσει τον πολυπόθητο τον γιο.

Παρουσιάστηκε τώρα στη γυναίκα και της είπε:

«Θα σου χαρίσω έναν γιο κι όταν εκείνος γεννηθεί θα του χαρίσω δύναμη πολύ. Σαν μεγαλώσει, ο γιος σου θα καταφέρει να διώξει από τον θρόνο τον άκαρδο τον βασιλιά.»

Χάρηκε η γυναίκα διπλά. Γιατί από τη μια θα αποκτούσε το παιδί που επιθυμούσε τόσο πολύ κι από την άλλη θα ερχόταν επιτέλους η στιγμή να γλιτώσουν όλοι από τον βασιλιά. Όμως τα νέα ήταν ευχάριστα για τον λαό και ταξίδεψαν γρήγορα από τη μια άκρη του βασιλείου στην άλλη. Κι έτσι έφτασαν και στα αυτιά του βασιλιά.

Όταν το δεξί χέρι του βασιλιά το έμαθε έτρεξε και του είπε:

«Μεγαλειότατε, τα νέα που σου φέρνω δεν είναι καλά, θα γεννηθεί ένα αγόρι μικρό που όταν μεγαλώσει θα πάρει την θέση σου, θα γίνει εκείνος βασιλιάς.»

ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ

«Πως;» είπε ο βασιλιάς, «αυτό δεν θα το αφήσω να συμβεί.»

Κι έδωσε αμέσως διαταγή να θανατωθεί όποιο αγόρι από εδώ και πέρα γεννηθεί. Άρχισαν τώρα οι αυλικοί του και οι στρατηγοί του να ψάχνουν σε όλο το βασίλειο να βρούνε το νεογέννητο αγόρι.

Τώρα σε ένα άλλο μέρος του βασιλείου μακρινό, η άκληρη γυναίκα μόλις είχε γεννήσει το αγόρι που η νεράιδα της είχε υποσχεθεί και ήταν ευτυχισμένη. Κρατούσε το μωρό της στην αγκαλιά της και ονειρευόταν την μέρα που ο γιος της θα μεγαλώσει και θα τους γλιτώσει όλους από τον άκαρδο και σκληρό τους βασιλιά. Το νέο της γέννησης του όμως δεν έμεινε κρυφό κι έτσι όταν έφτασε στα αυτιά του βασιλιά έδωσε διαταγή στον καλύτερο του στρατηγό να σκοτώσει το μικρό μωρό.

«Και θέλω να μου φέρεις», είπε ο βασιλιάς «τα ρούχα του τα ματωμένα, για να πειστώ πως έχει σκοτωθεί, να είμαι ήσυχος πως πια δεν κινδυνεύω απ' αυτό!»

Έτρεξαν τώρα, ο στρατηγός με ένα τσούρμο στρατιώτες στο σπίτι της γυναίκας με τον νεογέννητο γιο. Κι όταν έφτασαν εκεί της άρπαξαν το μωρό μέσα από τα χέρια της, μέσα από την αγκαλιά της.

«Αυτό το μωρό με του βασιλιά μας διαταγή θα θανατωθεί», της είπαν. Κι άρχισε εκείνη να κλαίει, να φωνάζει και να θρηνεί. Κι όταν τους είδε να το παίρνουν μακριά του καταράστηκε και φώναξε δυνατά:

«Καλό να μην βρείτε σ' αυτή τη γη, αν μου σκοτώσετε το παιδί!»

Όταν όμως έφτασαν μέσα στο δάσος το πυκνό κοίταξαν το μωρό που ήταν έτσι όμορφο, γλυκό στρουμπουλό και χαμογελαστό και η καρδιά τους δε βάσταξε να του κάνουν τέτοιο κακό. Και πήραν την απόφαση, χωρίς κανείς να το μαρτυρήσει να το αφήσουν μέσα στο δάσος ζωντανό. Και πήραν και σφάζανε ένα αρνί και με το αίμα του ματώσανε τα ρούχα του παιδιού για να τα πάνε στον βασιλιά, απόδειξη πως είχε τάχα θανατωθεί. Κι ορκίστηκαν όλοι μαζί την πράξη τους αυτή να την κρατήσουνε για πάντα μυστική. Έμεινε τώρα το μωρό μονάχο του στο δάσος, γυμνό, να κλαίει και να κλαίει χωρίς σταματημό.

Όμως μια αρκούδα που ζούσε εκεί κοντά άκουσε το κλάμα του και πήγε και το πήρε, το πήγε στη φωλιά της και το κράτησε εκεί και το μεγάλωσε μαζί με τα αρκουδάκια τα παιδιά της. Και το αγόρι μεγάλωσε κι έγινε άγριο και δυνατό, με άνθρωπο δεν έμοιαζε πια. Τα μαλλιά του και τα γένια του ήτανε μακριά, τα νύχια του σουβλερά. Ζούσε στο δάσος μαζί με τις αρκούδες κι είχε από εκείνες μάθει, να παλεύει να πολεμά και να σκαρφαλώνει στα δέντρα τα ψηλά.

Μια μέρα όμως, να σου το βασιλόπουλο, ο γιος του άκαρδου και σκληρού βασιλιά, που βγήκε στο δάσος για κυνήγι. Όμως καθώς μέσα στο δάσος προχωρούσε πήρε η ματιά του κάτι παράξενο. Ένα αγρίμι αλλιώτικο και διαφορετικό. «Μπα», αναρωτήθηκε «τι είναι αυτό; Μοιάζει με άνθρωπό μα είναι γρήγορο και δυνατό.»

Έτσι χωρίς να χάσει καιρό το ακολούθησε κι είδε πως στα αλήθεια αυτό που έμοιαζε με αγρίμι ήταν άνθρωπος. Θαύμασε την δύναμη του και τη σβελτάδα του κι αμέσως σκέφτηκε πως αν στο βασίλειο τους και στο στρατό είχαν έναν τέτοιο πολεμιστή γρήγορο, ατρόμητο και δυνατό, τότε θα ήτανε χρήσιμος πολύ γιατί κανένας δεν θα μπορούσε πια να τους νικήσει.

Βάλθηκε τότε το βασιλόπουλο, να βρει τρόπο να πιάσει το αρκουδόπαιδο και να το φυλακίσει.

Διέταξε τους στρατιώτες του να φέρουν τα πιο νόστιμα τα πιο καλομαγειρεμένα φαγητά, να τα ποτίσουν με το βοτάνι του ύπνου και να τα αφήσουνε μέσα στο δάσος σε μια μεριά. Κι έτσι κι έγινε. Κι έφεραν οι υπηρέτες και οι στρατιώτες ένα σωρό νόστιμες λιχουδιές, φρούτα, λαχανικά και καλομαγειρεμένα κυνήγια και σφαχτά τα πότισαν με το βοτάνι του ύπνου, τα άπλωσαν σε μια μεριά και ύστερα κρύφτηκαν πίσω από τα δέντρα και περίμεναν υπομονετικά. Οι θεσπέσιες μυρωδιές από όλες αυτές τις λιχουδιές ταξίδεψαν και απλώθηκαν σε όλο το δάσος. Έφτασαν και στα ρουθούνια του αρκουδόπαιδου και όπως ήταν φυσικό πλησίασε στη μεριά που ήταν απλωμένα όλα εκείνα τα φαγητά. Όταν τα αντίκρισε χωρίς καθόλου να πονηρευτεί, άρχισε να τρώει με λαιμαργία και να γεύεται όλες εκείνες, τις πρωτόγνωρες για εκείνον, γεύσεις και νοστιμιές.

Και σαν τελείωσε το φαγητό του και ήτανε χορτάτος πια, ξάπλωσε στη ρίζα ενός δέντρου κάτω από τον ήλιο τον ζεστό. Μα τότε, άρχισε του ύπνου το βοτάνι να ενεργεί και το αρκουδόπαιδο έπεσε σε ύπνο πολύ βαθύ. Βγήκανε τότε οι στρατιώτες από τις κρυψώνες τους και γρήγορα-γρήγορα τον έβαλαν σε ένα κλουβί κι έπειτα γύρισαν στο παλάτι και τον έκλεισαν στη φυλακή μέσα σε ένα κελί.

Όταν το αρκουδόπαιδο ξύπνησε και τα μάτια του άνοιξε, μόλις αντίκρισε που είχε βρεθεί άρχισε με όλη του την δύναμη, μένος και οργή τα σιδερένια κάγκελα της φυλακής του να χτυπά προσπαθώντας να ξεφύγει και να ελευθερωθεί. Μα όσο κι αν προσπαθούσε δεν τα κατάφερνε κι έτσι με τον καιρό τη μοίρα του δέχτηκε, ησύχασε και σταμάτησε να προσπαθεί.

Όμως το βασιλόπουλο, που είχε στο μυαλό του να ημερέψει τούτο το αγρίμι και να τον κάνει άνθρωπο, κάθε μέρα ξανά τον επισκεπτότανε στη φυλακή, στεκότανε έξω από το κελί και του μιλούσε, προσπαθούσε την ανθρώπινη γλώσσα να του μάθει, του πρόσφερε πάντα λιχουδιές και νόστιμο φαΐ και του 'δειχνε ότι ήθελε να γίνουνε φίλοι και να τον μάθει την ανθρώπινη συντροφιά να εκτιμά. Μια μέρα λοιπόν που το βασιλόπουλο τον είχε όπως συνήθως, επισκεφτεί, καθότανε απ' έξω από το κελί και του μιλούσε για των ανθρώπων τα κατορθώματα και τα έργα τους τα θαυμαστά. Κι όπως του μιλούσε, στα χέρια του κρατούσε ένα μήλο χρυσό, το στριφογύριζε και έπαιζε μαζί του. Και τούτο το μήλο ήτανε δώρο του πατέρα του, του βασιλιά, για τα γενέθλια του που είχε πριν λίγο καιρό. Μα έτσι όπως έπαιζε με το μήλο το χρυσό, το στριφογύριζε και το πετούσε από το ένα του χέρι στο άλλο, σε μια στιγμή το μήλο έπεσε χάμω, κατρακύλησε και μπήκε μέσα στο κλουβί.

Πάγωσε το βασιλόπουλο κι αμέσως σταμάτησε να μιλά. Πως θα έπαιρνε πίσω τώρα το μήλο του το χρυσό; Γιατί ο πατέρας του ο βασιλιάς, αν μάθαινε πως το δώρο του είχε χαθεί, θα θύμωνε πολύ.

Κι έτσι το βασιλόπουλο, αφού το σκέφτηκε πολύ και μιας και το αρκουδόπαιδο ήτανε καθισμένο στην άκρη του κελιού, σε μια γωνιά και ήταν ήσυχο και ήρεμο και έμοιαζε σαν να μην έχει καταλάβει τι έχει συμβεί, αποφάσισε την πόρτα να ξεκλειδώσει, γρήγορα να μπει, γρήγορα να βγει, να πάρει πίσω το μήλο του το χρυσό. Μα σαν έκανε και άνοιξε την πόρτα του κελιού, πετάγεται το αρκουδόπαιδο από την γωνιά του την σκοτεινή, του δίνει μια σπρωξιά κι έπειτα μ' ένα σάλτο από το ανοιχτό παράθυρο το σκάει.

Το αρκουδόπαιδο έτρεξε γρήγορα και γύρισε πίσω στο δάσος, στις μάνας του της αρκούδας την φωλιά, ήταν ελεύθερο και χαρούμενο ξανά. Το βασιλόπουλο όμως που έμεινε πίσω στο παλάτι, λούστηκε την οργή και τον θυμό του πατέρα του, του βασιλιά.

«Το δώρο που σου έκανα», του είπε όλο θυμό, «ήταν πολύ σημαντικό. Κι αφού δεν ήσουν άξιος και ικανός να το φυλάξεις όπως έπρεπε προσεκτικά! Ε..., τότε στο παλάτι δε σε θέλω πια. Σου αξίζει να εξοριστείς και μακριά από τα πλούτη μου να ζεις.»

Κι έτσι το βασιλόπουλο με μισή καρδιά, εγκατέλειψε το παλάτι, έφυγε κι άρχισε μέσα στο δάσος να τριγυρνά. Όταν όμως νύχτωσε, οι αρκούδες τον μυρίστηκαν και τότε μαζεύτηκαν όλες γύρω του, αγρίεψαν και ετοιμάστηκαν να του επιτεθούν. Κατάλαβε το αρκουδόπαιδο τι θα συμβεί, πετάγεται και τους λέει:

«Κάντε πίσω και το βασιλόπουλο μη πειράξετε. Είναι καλό κι έχει χρυσή καρδιά.»

Κι έτσι οι αρκούδες όχι μόνο δεν πείραξαν το βασιλόπουλο αλλά το πήραν στη φωλιά τους κι έζησε εκεί μαζί τους για πολύ καιρό. Έγιναν με το αρκουδόπαιδο οι καλύτεροι φίλοι και το βασιλόπουλο με τον καιρό του έμαθε να μιλά να έχει τρόπους ευγενικούς, του ξύρισε τα γένια και τα μακριά του μαλλιά κι έγινε τώρα το αρκουδόπαιδο από αγρίμι ένα παλικάρι όμορφο γενναίο δυνατό κι ευγενικό. Μα ύστερα από αυτή την αλλαγή, των αρκούδων η φωλιά δεν τους χωρούσε πια.

Αποφάσισαν λοιπόν να φύγουνε μαζί, τον κόσμο να γυρίσουν και να ανακαλύψουν. Μα πριν ξεκινήσουν πήραν των αρκούδων την ευχή:

«Όλα καλά να τα 'βρετε μπροστά σας», είπε η μάνα αρκούδα «και να θυμάστε, να είστε πάντα καλόκαρδοι και δίκαιοι και ευγενικοί.»

Ξεκίνησαν τότε, το βασιλόπουλο και το αρκουδόπαιδο, τον κόσμο να γυρίσουν κι έφτασαν από την μια άκρη του βασιλείου ως την άλλη. Μα όπου κι αν πήγαιναν άκουγαν από τους ανθρώπους παράπονα για τ' άδικο που έπραττε ο βασιλιάς. Τους τιμωρούσε σκληρά για το παραμικρό, τους άρπαζε το βιος, τους άφηνε να πεινάνε δίχως να νοιάζεται τι θα απογίνουν και πως θα ζήσουνε.

Κι ύστερα από όλα όσα είχαν ακούσει κι είχαν χορτάσει τα αυτιά τους από την αδικία την δυστυχία και τη φτώχεια των ανθρώπων το βασιλόπουλο είπε:

«Νομίζω φίλε μου, πως φτάνει ως εδώ. Ο πατέρας μου ο βασιλιάς δεν πρέπει άλλο πια να κυβερνά.

Κι αν κάποιος είναι δυνατός, ατρόμητος, γενναίος και ικανός τον βασιλιά να βγάλει από τον θρόνο του και να σταματήσει ετούτο το κακό, αυτός είσαι εσύ. Θα πρέπει να γυρίσουμε πίσω στο παλάτι και να παλέψουμε για να χαρίσουμε σε όλους ετούτους τους ανθρώπους μια δίκαιη και καλύτερη ζωή.»

Το αρκουδόπαιδο άκουσε τα λόγια του φίλου του και συμφώνησε με όλη του την καρδιά. Κι έτσι αποφάσισαν να πάρουνε τον δρόμο

ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ

για την επιστροφή. Στο δρόμο τους όμως και πριν να φτάσουν στο παλάτι, συνάντησαν σαράντα δράκους. Τους είχε βάλει ο βασιλιάς να τον φυλάνε. Μόλις οι δράκοι τους μυρίστηκαν όρμησαν να τους κατασπαράζουν και να τους φάνε. Όμως το αρκουδόπαιδο με μιας, χίμηξε πάνω τους χωρίς να φοβηθεί και με τα χέρια του, τους άρπαξε και λένε πως με τέτοια δύναμη που είχε τους πέταξε τόσο μακριά που πια κανένας δεν μπορεί να τους συναντήσει και να τους δει. Ο βασιλιάς δεν πρόλαβε να αμυνθεί. Όταν οι άνθρωποι του βασιλείου του κατάλαβαν πως δράκοι για να τον φυλάνε δεν υπήρχαν πια, όρμηξαν και τον σκότωσαν σε μια στιγμή. Ακόμα και οι πιο πιστοί του αυλικοί, όταν τον είδαν να πεθαίνει ανακουφίστηκαν και χάρηκαν πολύ.

Η ευχή της νεράιδας είχε πραγματοποιηθεί. Ο γιος της άκληρης γυναίκας είχε διώξει απ' τον θρόνο του το βασιλιά. Κι έτσι, το αρκουδόπαιδο βρήκε την μάνα του ξανά, την πήρε μαζί του στο παλάτι. Τώρα μαζί με το βασιλόπουλο κυβερνάνε το βασίλειο με γνώμονα το δίκιο και την καλοσύνη.

Και ζούνε αυτοί καλά κι εσείς καλύτερα.

****Ένας άνθρωπος που γεννιέται και χωρίς να το θέλει κουβαλάει ένα βαρύ φορτίο μια υποχρέωση και τρεις απομακρύνσεις. Μια βίαιη απομάκρυνση από την οικογένεια, μια απομάκρυνση από τους ανθρώπους που τον οδηγεί να χάσει την ανθρώπινή του φύση και τέλος μια απομάκρυνση μέσω της φυλάκισης με σκοπό να γίνει αντικείμενο μελέτης και εκμετάλλευσης. Άραγε ο αγριό άνθρωπος θα μπορούσε να είναι ο ψυχικά ασθενής, αυτός που χωρίς να φταίει απομακρύνεται, τον φοβόμαστε και τον κλείνουμε σε ένα ψυχιατρικό άσυλο με σκοπό τον «εξανθρωπισμό» του; Μα όταν σπάνε τα δεσμά, όταν υπάρχει σεβασμός και αρχίζουν τα ταξίδια, τα πράγματα αλλάζουν γιατί η ελευθερία είναι θεραπευτική.*

Ο άφοβος Ηρακλής

Παραμυθιακός Τύπος ΑΤ 326 Ο άφοβος ΑΤ:

The Youth Who Wanted to Learn What Fear is

-Τι είναι ο φόβος;

- Όταν φοβάμαι, όταν τρομάζω.

Όταν φοβάμαι τρέμω, κρυνώνω, τα δόντια μου κροταλίζουν, με λούζει κρύος ιδρώτας. Όταν φοβάμαι νομίζω πως μπορεί να πάθω ανακοπή.

-Τι μπορεί να είναι τρομακτικό;

Οι φωνές είναι τρομακτικές. Τότε φοβάμαι πολύ!

Ητανε μια φορά κι έναν καιρό, μια γυναίκα που είχε τρεις κόρες, μα ήθελε πολύ να αποκτήσει και ένα γιό.

Και σαν ήρθε η ώρα και γέννησε τον πολυπόθητο τον γιο, τον κοίταξε κι αναρωτήθηκε ποιο όνομα τάχα να του δώσει. Μαζεύτηκαν γύρω του τώρα θειάδες και θειοί κι άρχισαν να λένε:

«Να τον πούμε Αχιλλέα!»

«Να τον πούμε Οδυσσέα!»

«Όχι, όχι», είπε η μάνα του, «Θα τον πούμε Ηρακλή.»

Κι έτσι κι έγινε. Μα εκείνο το παιδί, εκείνη τη στιγμή, μαζί με το όνομα φαίνεται πως απέκτησε και την χάρη. Έμελλε ετούτο το παιδί να είναι άφοβο κι ατρόμητο, κι από αυτό του το γνώρισμα πολύ να ταλαιπωρηθεί. Η μάνα του γρήγορα κατάλαβε πως αυτό της το παιδί ήτανε αλλιώςτικο και διαφορετικό. Μια μέρα εκεί που καθόντουσαν στην αυλή κι ο Ηρακλής ήταν ακόμα μικρό παιδί, να σου και βλέπει ένα πελώριο φίδι να τον πλησιάζει. Κι αντί εκείνος να τρομάξει και να φοβηθεί τρέχει αρπάζει το φίδι και το πετάει μακριά.

Μια άλλη μέρα που ο ουρανός σκοτείνιασε κι άρχισαν να πέφτουνε βροντές, αστραπές και κερανοί κι ένας πελώριος δράκος εμφανίστηκε

στον ουρανό που πέταγε από το στόμα του φωτιές, όλοι στο χωριό έτρεξαν τρομαγμένοι να κρυφτούν, μα εκείνος στάθηκε κι έμεινε ολομόναχος να τον κοιτά, να τον παρατηρεί.

Μια άλλη φορά, ο Φόβος έστειλε τον γιό του τον Κρύο Ιδρώτα κι εκείνος τον κοίταζε στα μάτια και του είπε δυνατά :

«Τώρα που θα σε πάρω αγκαλιά και θα σε λούσω από τον πάτο ως την κορφή, θα τρέμεις από τον φόβο σου όπως τα ψάρια τρέμουνε και σπαρταρούν έξω απ' το νερό.»

Μα ο Ηρακλής τον κοίταζε και του είπε χαλαρά:

«Α πάενε από εδώ κι εγώ εσένα δε θα σε φοβηθώ!»

Και πέρασαν τα χρόνια κι ο Ηρακλής μεγάλωσε μα επειδή ήτανε ατρόμητος και δεν ήξερε φόβος τι πάει να πει, ε δεν μπορούσε να κάνει προκοπή. Σε καμιά δουλειά δεν κατάφερνε να στεριώσει.

Όποια δουλειά κι αν έκανε στο τέλος το αφεντικό θύμωνε και τον έστελνε πίσω στη μάνα του για κατσιό.

Η πρώτη δουλειά που έκανε ήτανε να βοσκάει στο χωριό γίδια και πρόβατα. Μια μέρα όμως ζεστή και καλοκαιρινή τράβηξε με το κοπάδι κατά τον καταρράκτη που είχανε κοντά στο χωριό. Ο καταρράκτης ήτανε ορμητικός κι έπεφτε με δύναμη πάνω από ένα γκρεμό. Κανένας στο χωριό δεν τον πλησίαζε πολύ, γιατί ήξεραν πως από εκείνο το ορμητικό νερό πολλές ζωές είχανε χαθεί.

Μα ο Ηρακλής έτσι άφοβος που ήτανε σκέφτηκε πως τα νερά του καταρράκτη ήταν ότι έπρεπε για να μπανιαριστεί και για να δροσιστεί. Μα όταν το έμαθε ο βοσκός πως με τα ζωντανά του είχε πλησιάσει κατά εκεί τον φώναζε και του είπε:

«Στη δούλεψή μου δεν μπορώ να σε κρατήσω Ηρακλή, εσύ είσαι ικανός να νίξεις όλα μου τα ζωντανά».

Ύστερα έπιασε άλλη δουλειά, έγινε ξυλοκόπος. Τον πήρε το αφεντικό και του είπε:

«Ηρακλή θα κόβεις, πέρα στο δάσος μακριά, κάθε μέρα ξύλα και θα τα στοιβάξεις το ένα πάνω στ' άλλο κι εγώ θα έρχομαι, θα τα φορτώνω στο άλογο μου θα τα πηγαίνω στο χωριό και θα τα πουλώ». Κι έτσι ο Ηρακλής δούλευε κάθε μέρα κι έκοβε κάθε μέρα ξύλα ασταμάτητα και τα στοιβάζε μέχρι που έφτιαξε ένα βουνό από κούτσουρα. Έρχεται ένα πρωί το αφεντικό τα βλέπει και λέει: «Μπράβο σου Ηρακλή, αύριο θα έρθω να φορτώσω τον σωρό, να πάω να τα πουλήσω στο χωριό και μόλις μαζέψω τους παράδες θα πληρωθείς κι εσύ για τη δουλειά.»

ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ

Μα εκείνο το απόγευμα εκεί που ο Ηρακλής καθόταν μέσα στο δάσος να σου και εμφανίζεται μια αρκούδα πελώρια, τρομακτική. Μα εκείνος αντί να φοβηθεί χαμογέλασε και την φώναξε λέει να παίζουνε κυνηγητό: «έλα αρκουδίτσα μου καλή θα τρέξουμε μαζί και γελάσουμε πολύ». Κι έτσι όπως ξεκίνησαν το παιχνίδι τρέχει ο Ηρακλής πάνω στο σωρό από τα ξύλα σκαφάλωσε και η αρκούδα κι άρχισαν τα ξύλα να σωριάζονται και να κατακυλούν και να κατακυλούν μέχρι που πέσανε στο ποτάμι και χάθηκαν όλα τα ξύλα μέσα στη ρεματιά. Ήρθε την άλλη μέρα το πρωί το αφεντικό και σαν του είπε ο Ηρακλής τι είχε συμβεί τον έστειλε πίσω στην μάνα του χωρίς να πληρωθεί.

«Ε», είπε κι εκείνος, «δεν γίνεται άλλο πια, θα πάω να ψάξω τον φόβο για να βρω.»

Και ξεκίνησε. Και πήγαινε και πήγαινε και πάει, ανέβηκε, κατέβηκε βουνά μα τον φόβο δεν μπορούσε να τον βρει. Συνάντησε τώρα στον δρόμο του μια νυχτερίδα. «Θα την ακολουθήσω», σκέφτηκε, «μήπως τον φόβο καταφέρω και τον βρω.» Και η νυχτερίδα τον οδήγησε μέσα σε μια σπηλιά. Και ήταν η σπηλιά παγωμένη σκοτεινή τρομακτική. Και μόλις πήκε μέσα στη σπηλιά άρχισε να ακούει φωνές δυνατές και ουρλιαχτά.

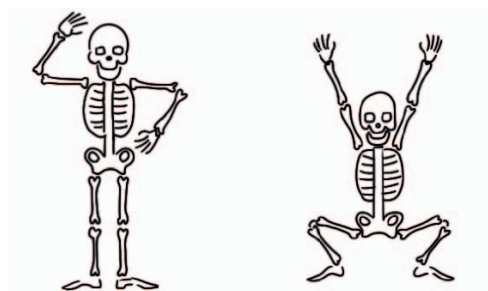
Μα η τρίχα του από τον φόβο δεν έλεγε να σηκωθεί. Κοιτάει και βλέπει κόκαλα μαζεμένα σε μια γωνιά και ένα σκελετό που περπατούσε και τον πλησίαζε απειλητικά. Κι ο Ηρακλής τον κοίταξε του χαμογέλασε κι αντί να φοβηθεί του είπε:

«Come here my friend», κι ο σκελετός μόλις άκουσε του Ηρακλή τη φωνή, εμ έτρεξε εκείνος να κρυφτεί. «Αν ήτανε αυτό φοβιστικό», είπε ο Ηρακλής, «εγώ θα τρελαθώ.»

Κι έφυγε από την σπηλιά και άρχισε ξανά να περπατά. Και πήγαινε και πήγαινε και πάει

Όσπου συνάντησε ξανά την νυχτερίδα και άρχισε να την ακολουθεί μέχρι που έφτασε σε μια πεδιάδα απέραντη και ερημική. Ένιωσε τώρα τη γη να τρέμει να τραντάζεται να σείεται και βλέπει ένα λιοντάρι να βρυχάται αχχχχχχχχχχχ. Κοιτάει πίσω από το λιοντάρι και τι να δει! Ένας πελώριος Γίγαντας από τον ύπνο του μόλις είχε σηκωθεί. Κι όταν ο Γίγαντας είδε μπροστά του τον Ηρακλή απλώνει τις χερούκλες του και να τον αρπάζει προσπαθεί. Μα ο Ηρακλής που ήταν αδύνατον να φοβηθεί δίνει ένα σάλτο σηκώνει τα χέρια του ψηλά, χτυπάει τα χέρια του γίγαντα δυνατά και του λέει:

«Κόλλα πέντε. » (give me five)

Κι έμεινε ο γίγαντας να τον κοιτά κι ύστερα από λίγο έκανε στροφή.
«Θα φύγω», σκέφτηκε αυτός «δεν πρόκειται να φοβηθεί.»
«Μα φόβος ήτανε αυτός;» Σκέφτηκε πάλι ο Ηρακλής
«Θα πάω παραπέρα θα πάω μακριά μήπως και καταφέρω το φυλλοκάρδι μου να το κάνω να τρέμει δυνατά.»
Και άρχισε πάλι την νυχτερίδα να ακολουθεί και εκείνη τον οδήγησε στην ακροθαλασσιά. Και ανέβηκε σε μια βάρκα και άρχισε να ταξιδεύει, τον φόβο για να βρει. Και τότε ξαφνικά μαύρισε ο ορίζοντας άρχισε να αστράφτει και να βροντά σηκώθηκαν τα κύματα της θάλασσας μέχρι τον ουρανό ψηλά κι ανάμεσα από τα κύματα βγαίνει λέει τώρα μια γοργόνα άσχημη και αγριεμένη που είχε σκοπό τη βάρκα του Ηρακλή να την ρίξει στα βράχια και να διαλυθεί. Μα ο Ηρακλής δεν δίστασε ούτε στιγμή, την αρπάζει από τα μαλλιά τη σηκώνει ψηλά και με δύναμη στα βράχια την πετά. Κι έγινε η γοργόνα στη στιγμή χίλια κομμάτια.

Η καταιγίδα και η θαλασσοταραχή κόπασαν με μιας κι ο Ηρακλής τη νυχτερίδα ακολουθεί μέχρι που έφτασαν σε ένα νησί. Η νυχτερίδα μπροστά πετούσε κι ο Ηρακλής την ακολουθούσε μέχρι που φτάσανε σε μια καταπακτή. Την ανοίγει τότε εκείνος χωρίς να το σκεφτεί και βρέθηκε με μιας κάτω από τη γη. Κι άρχισε να περπατά, να περπατά και ήτανε όλα μπροστά του μαύρα και σκοτεινά, σε μια στιγμή ένας πελώριος σκορπιός χιμάει και να τον δαγκώσει προσπαθεί μα εκείνος τον αρπάζει τον πετά και του λέει:
«Άντε βρε χάσου μακριά»

Συνέχισε να περπατά και παρακάτω συνάντησε φλόγες δυνατές που καίγανε και έλιωναν τα βράχια και τη γη και γύρω από τις φωτιές πλάσματα με κέρατα στριφογυριστά που χόρευαν και ούρλιαζαν δυνατά. Μα του Ηρακλή δεν του ίδρωσε το αυτί. Και βρέθηκε τώρα μπροστά σε ένα πελώριο θησαυρό που λαμπύριζε και άπλωνε το φως του σε όλο εκείνο το μαγικό βασίλειο που είχε βρεθεί.

ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ

Κι ήταν λέει εκείνο το βασιλείο όμορφο και φωτεινό γεμάτο λίμνες με γάργαρα κρυστάλλινα νερά και δέντρα γεμάτα από φρούτα ζουμερά. Και βλέπει τώρα μπροστά του ένα τραπέζι που ήταν γεμάτο από λογής-λογής φαγιά κι έτσι όπως ήτανε πεινασμένος άπλωσε το χέρι του να πάρει κάτι για να φάει μα εκείνη τη στιγμή ακούστηκαν κοριτσιίστικες κουβέντες και φωνές, γέλια και χαχανητά.

Και έτρεξε τώρα ο Ηρακλής και κρύφτηκε, να δει τι θα συμβεί. Και βλέπει τρεις κόρες όμορφες η μια ομορφότερη από την άλλη που κάθισαν γύρω από το τραπέζι έβαλαν και στα ποτήρια τους κρασί τα σήκωσαν ψηλά και έκανε και καθεμιά τους από μια διαφορετική ευχή. Λέει η πρώτη η μεγαλύτερη:

«Στη υγεία εκείνου που σαν μπήκε στη σκοτεινή και παγωμένη σπηλιά δεν τρόμαξε από τον σκελετό κι από τα ουρλιαχτά.»

Λέει η δεύτερη:

«Στην υγεία εκείνου που δεν φοβήθηκε από του λιονταριού τον βρυχηθμό και από τον γίγαντα τον απειλητικό.»

Λέει και η τρίτη η μικρότερη:

«Στην υγεία εκείνου που δεν φοβήθηκε από τη θαλασσοταραχή και από την γοργόνα την κακή.»

Και σαν άκουσε να λένε τέτοιες κουβέντες, ο Ηρακλής βγαίνει από την κρυψώνα του και λέει όλο χαρά:

«Hello girls, hello beautiful girls, my name is Iraklis»

«Oh yes?!, seat down please»

«Τον φόβο ψάχνω για να βρω μα δεν κατάφερα τόσο καιρό ούτε να τον συναντήσω ούτε να φοβηθώ.»

Κι εκείνες άρχισαν τα βλέφαρα τους να πεταρίζουν και να τον κοιτάζουν με θαυμασμό.

Κι ο Ηρακλής σκέφτηκε «μωρέ αφού τον φόβο δεν κατάφερα να βρω, τουλάχιστον ας παντρευτώ.» Και διάλεξε την πιο όμορφη! Την πήρε μαζί του και ξεκίνησε τον δρόμο για την επιστροφή, τη μάνα του να πάει να ξαναβρεί. Και όταν έφτασαν στην πόρτα της η μάνα του σαν τον είδε του είπε:

«Αχ μωρέ Ηρακλή, σε περίμενα από τα ξένα και τα μακρινά, να 'ρθεις και να μου πεις τον φόβο αν συνάντησες και αν τελικά μπορείς να φοβηθείς.»

«Μανούλα μου γλυκιά μήτε τον βρήκα μήτε τον συνάντησα.»

Ύστερα εκείνη τον πήρε αγκαλιά και τη νύφη της την καλοδέχτηκε. Κι έπειτα για το γάμο του ετοίμασαν τραπέζι. Γλέντι μεγάλο να κάνουνε και να καλέσουν όλο το χωριό. Και σφάξανε σαράντα πρόβατα να φάνε και να πιούνε. Και στρώσανε τραπέζι και ήρθανε όλοι για να ευχηθούν και εκεί που έτρωγαν χαρούμενοι και ευτυχισμένοι ο Ηρακλής μέσα στο παπούτσι του ένωσε κάτι να τον γαργαλά κι άρχισε να ξύνει το πόδι του και να γελά.

Κοιτάει η νύφη το ποδάρι του και πέφτει άξαφνα ξερή. Ένα σαμιαμίδι άκακο και τόσο δα μικρό έπαιζε με το ποδάρι του Ηρακλή κρυφτό. Κοιτάει ο Ηρακλής και βλέπει τη γυναίκα του λιπόθυμη στη γη κι εκείνη τη στιγμή το σαμιαμίδι πετάγεται ψηλά και πέφτει πάνω στο τραπέζι με τα φαγητά.

Τον έλουσε τον Ηρακλή κρύος ιδρώτας, τα δόντια του από την τρομάρα του άρχισε να χτυπάει δυνατά κι από τον φόβο του τον πολύ κόντεψε να πάθει ανακοπή.

Του έδωσε η μάνα του τότε μια μπάτσα δυνατή και ήρθε στα συγκαλά του και πήρε αναπνοή.

«Αχ! Από ένα σαμιαμίδι τόσο δα μικρό, τον φόβο να γνωρίσω ήτανε γραφτό μα τώρα που τον βρήκα έβαλα μυαλό τα αδύνατα θα κάνω δυνατά για να μην ξαναφοβηθώ.»

Ψέματα; Αλήθεια; Ψέματα και αλήθεια έτσι είναι τα παραμύθια!

**** Τί είναι άραγε ο φόβος; Ένα συναίσθημα όπως όλα τα άλλα. Βρίσκεται μέσα μας και μπορεί να βγει χωρίς να το ελέγχουμε. Είναι εκεί και μας εξυπηρετεί στο να φοβόμαστε καταστάσεις που μας βάζουν σε κίνδυνο. Μας βοηθά στο να προστατευόμαστε. Ο άφοβος Ηρακλής ζει μια ζωή που δε μπορεί να αναγνωρίσει το φόβο και βάζει τον εαυτό του αντιμέτωπο με επικίνδυνες καταστάσεις. Μέχρι τη στιγμή που μαθαίνει να φοβάται γιατί έχει κάτι να χάσει. Άραγε να φοβάται για το κακό που θα του κάνει ένα σαμιαμίδι ή να φοβάται ότι ένας δικός του άνθρωπος έπαθε κάτι...*

Το Δαφνοκουκτσάκι

ΑΤ 407

Ητανε μια φορά κι έναν καιρό μια γυναίκα φτωχιά που παιδιά δεν είχε. Μα πόσο τα 'θελε, τ' αγάπαγε και τα λαχταρούσε! Παρακαλούσε κάθε μέρα το Θεό να της δώσει ένα παιδί: «Χάρισε μου Θεέ μου ένα παιδάκι, έλεγε κάθε μέρα, κι ας είναι και δαφνοκουκουτσάκι.»

Ε, την ευσπλαχνίστηκε ο Θεός και της χάρισε ένα παιδάκι. Ένα τόσο δα μικρό δαφνοκουκουτσάκι.

Και σαν είδε η γυναίκα το δαφνοκουκουτσάκι της έκανε μεγάλη χαρά. Μια μέρα λέει τώρα, πήρε εκείνη τα σκουτιά της, να πάει να τα πλύνει στο ποταμό. Μα το δαφνοκουκουτσάκι που ήτανε τόσο δα μικρό, μπλέχτηκε μες στα σκουτιά και έκανε μια και γλίστρησε κι έπεσε μέσα στο νερό.

«Ωχου συμφορά μου τι έπαθα, άρχισε να φωνάζει η γυναίκα και να κλαίει δυνατά.»

Μα τα νερά του ποταμού είχαν ήδη πάρει το δαφνοκουκουτσάκι της πολύ μακριά. Και εκείνο ταξίδεψε μέσα στο νερό κι έφτασε σε ένα άλλο βασίλειο, μακρινό. Μέχρι που το δαφνοκουκουτσάκι κατάφερε επιτέλους να βγει από το νερό και βρήκε λέει τότε χώμα γόνιμο και έφορο και σαν ακούμπησε πάνω σε αυτό, φύτρωσε κι έφτιαξε ρίζες δυνατές κι έγινε μια δάφνη όμορφη και ψηλή. Μια μέρα τώρα το πριγκιπόπουλο του τόπου αυτού βγήκε για κυνήγι. Μέρες ολόκληρες κυνηγούσε μαζί με τους φίλους του, τους υπηρέτες και τους αυλικούς. Κουρασμένος όπως ήταν από το κυνήγι, στάθηκε κάτω από την δάφνη για να ξεκουραστεί.

Οι υπηρέτες του στρώσανε να φάει, του βάλανε να πiei και κρασί, μα το πριγκιπόπουλο έτσι όπως ήτανε κουρασμένο μόλις είπε δυο γουλιές

από το κρασί, τα μάτια του κλείσανε και δεν κατάλαβε πότε κιόλας είχε αποκοιμηθεί. Κι όσο το πριγκιπόπουλο κοιμόταν βαθιά να σου λέει κι άρχισαν τα φύλλα της δάφνης να θροΐζουν και τα κλαδιά της να σείονται και να κουνιούνται δυνατά. Βγαίνει σε μια στιγμή, μέσα από της δάφνης τα κλαδιά μια όμορφη κοπέλα που άρχισε στις μύτες των ποδιών της, να περπατά σιγά-σιγά. Πλησίασε τότε εκείνη το φαγητό του και το έφαγε όλο, δεν άφησε για το πριγκιπόπουλο ούτε μια μπουκιά κι έπειτα πήγε γρήγορα και κρύφτηκε ξανά, μέσα στις δάφνης τα κλαδιά. Ξυπνάει όμως το πριγκιπόπουλο κοιτάει και τι να δει, δεν είχε απομείνει τίποτε από το φαΐ. Αρχίνησε τότε να φωνάζει στους υπηρέτες του και να ζητάει εξηγήσεις:

«Που πήγε το φαΐ μου; Ποιος θα μου πει;»

Μα κανένας δεν ήξερε να του πει τι είχε συμβεί. Το ίδιο όμως έγινε και την επόμενη βραδιά και το πριγκιπόπουλο έμεινε με άδεια την κοιλιά. «Ε μα δεν γίνεται να συνεχιστεί αυτό!» είπε το πριγκιπόπουλο, «απόψε θα παραφυλάξω για να δω πως γίνεται αυτό.»

Και ξάπλωσε λέει, το πριγκιπόπουλο κι έκανε πως κοιμότανε βαθιά. Μα τα μάτια του τα είχε μισόκλειστα και όλο περιέργεια περίμενε να δει τι θα συμβεί. Τότε ξαφνικά άκουσε τα φύλλα της δάφνης να θροΐζουν, τα κλαδιά της να σείονται και να ανοίγουν και κοιτάει και τι να δει, μια όμορφη κόρη ξεπρόβαλλε ανάμεσα από τα κλαδιά, που περπατούσε μέσα στο σκοτάδι με χάρη, στις μύτες των ποδιών της, σιγά-σιγά. Την κοίταξε το πριγκιπόπουλο κι άρχισε η καρδιά του να χτυπάει δυνατά! Και την ώρα που εκείνη πήγε να του αρπάξει το φαΐ, σηκώνεται εκείνος όρθιος και της λέει γλυκά-γλυκά:

«Ωστε εσύ λοιπόν μου κλέβεις το φαγητό! Και είσαι και όμορφη και τσαχπίνια και γλυκιά και φίνα.»

Και την αρπάζει, την φυλάει και την τσιμπά. Κι έμεινε το κορίτσι εκείνο το βράδυ μαζί του και κοιμήθηκε μέσα στη ζεστή του την αγκαλιά. Λίγο πριν να χαράξει το πριγκιπόπουλο κι όσο η κόρη κοιμότανε ακόμα βαθιά, φώναξε τους υπηρέτες του και τους έδωσε διαταγή:

«Θέλω, τους είπε, να μαζέψετε τα πιο όμορφα τα πιο μοσχομυριστά

τριαντάφυλλα που θα βρείτε ανθισμένα μέσα στην πρωινή δροσιά και να τα πάτε στη ράφτρα του παλατιού, φουστάνι τριανταφυλλένιο να φτιάξει μοναδικό για το κορίτσι μου που αγαπώ.»

Κι οι υπηρέτες έκαναν όπως τους είχε προστάξει. Κι όταν η κόρη ξύπνησε το πριγκιπόπουλο της πρόσφερε εκείνο, το τριανταφυλλένιο, το θεσπέσιο φόρεμα, το μοναδικό και της είπε:

«Αγαπημένη μου δε θέλω να σ' αποχωριστώ, μα πρέπει να γυρίσω στο παλάτι. Η μάνα μου και ο πατέρας μου ετοιμάζονται σε άλλη νύφη να με δώσουν. Μα εγώ εκείνο τον γάμο θα χαλάσω. Χωρίς εσένα δε θέλω πια να ζω. Περίμένε με εδώ και γρήγορα θα έρθω να σε πάρω για να σε παντρευτώ.»

Και το κορίτσι συμφώνησε να μείνει και να τον περιμένει εκεί, όμως λίγο πριν φύγει του είπε:

«Μονάχα πρόσεχε την μάνα σου, γιατί αν σε φιλήσει, η νύχτα μας θα ξεχαστεί και θα με λησμονήσεις, δεν θα θυμάσαι πια το πρώτο μας φιλί.»

Και σαν το πριγκιπόπουλο έφυγε η κόρη έκανε να γυρίσει ξανά πίσω στην δάφνη τα κλαδιά. Μα η δάφνη έκλεισε τα κλαδιά της σφιχτά και είπε:

«Κόρη φιλημένη, κόρη τσιμπημένη και ατιμασμένη στη δάφνη δεν ξαναμπαίνει.»

Άρχισε τότε το κορίτσι να κλαίει και να παρακαλά τη μάνα της να την αφήσει στη δάφνη να ξαναμπει:

«Άσε με μανούλα μου καλή να γυρίσω πίσω ξανά!»

Έκλαψε, έκλαψε, την παρακάλεσε πολύ, μα η μάνα της η δάφνη, δεν έλεγε να αλλάξει γνώμη.

Απόμεινε το κορίτσι τώρα απ' έξω από την δάφνη να περιμένει και να περιμένει τον αγαπημένο της να 'ρθει. Μα εκείνος, άφαντος, δεν έλεγε να φανεί.

Και να, το γιατί. Το πριγκιπόπουλο, σαν έφτασε στο παλάτι, είδε τη μάνα του κι εκείνη απ' τη λαχτάρα της, που είχε μέρες να τον δει, όρμησε και του έδωσε στο μάγουλο ένα φιλί. Και ξέχασε το πριγκιπόπουλο, λησμόνησε την αγαπημένη του και ήτανε τώρα έτοιμος την άλλη νύφη να παντρευτεί. Έμεινε το κορίτσι μας μονάχο του στην ερημιά, μαράθηκε το φόρεμα της, μαράθηκε και η καρδιά της. Και πήρε την απόφαση κι άρχισε τώρα εκείνη να περιπλανιέται, να ψάχνει το πριγκιπόπουλο και να σιγοτραγουδά:

ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ

«Ρόδα και τριαντάφυλλα στόλισαν το κορμί μου,
μα τώρα που μαράθηκαν, μαράθηκε κι η ψυχή μου.
Τώρα που αγάπη μου, δεν είσαι πια μαζί μου.
Γύρισε πίσω αγαπημένε μου,
ν' ανθίσει η ζωή μου,
ρόδα και τριαντάφυλλα
ν' ανθίσουνε ξανά στο κορμί μου.»

Στο δρόμο της που πήγαινε, σε μια στιγμή συνάντησε έναν καλόγερο και εκείνος σαν την άκουσε να τραγουδά εκείνο το τραγούδι το λυπητερό και σαν την είδε να φορά φουστάνι από τριαντάφυλλα μαραμένα και ξερά, την λυπήθηκε, τη συμπόνεσε και θέλησε να την βοηθήσει. Της έδωσε καινούργια ρούχα να φορέσει, της έδωσε μια καλογερική φορεσιά. Και το κορίτσι πέταξε το φουστάνι της μακριά, φόρεσε μαύρα ρούχα, ντύθηκε καλογεράκι και κανείς να την αναγνωρίσει δεν μπορούσε πια. Κι από το φουστάνι της κράτησε μονάχα, και το βάλε στον κόρφο της να το φυλάξει, ένα μικρό και μαραμένο, ξερό τριανταφυλλάκι. Και περιπλανιόταν δίχως να ξέρει που βρίσκεται και που πατεί. Μονάχα τραγουδούσε τον λυπημένο της σκοπό.

Και πήγαινε και πήγαινε και πάει και να που στο δρόμο της συνάντησε το πριγκιπόπουλο. Ήταν καβάλα στο άλογό του, μα έτσι πως ήτανε ντυμένη δεν την γνώρισε. Μα σαν άκουσε εκείνο το τραγούδι της, χωρίς να ξέρει γιατί, ήρθε η λύπη και φώλιασε μέσα στην καρδιά του. «Το τραγούδι σου, της είπε, άγγιξε την καρδιά μου. Αύριο θα γίνουνε οι γάμοι μου και στο παλάτι μου, έχουνε στήσει γλέντι και χορό. Σε προσκαλώ.»

Εκείνη χωρίς να αποκαλυφθεί, χωρίς να μαρτυρήσει ποια ήταν και τι έκανε εκεί, τον ακολούθησε. Πήγε μαζί του στο παλάτι και ασταμάτητα συνέχισε να τραγουδά. Και έφτασε η μέρα του γάμου και ήρθε η στιγμή ο αγαπημένος της να παντρευτεί. Κι όταν είδε την νύφη να στέκεται δίπλα του και να χαμογελά δεν άντεξε κι άρχισαν από τα μάτια της να τρέχουν δάκρυα καντά. Και το πριγκιπόπουλο όταν είδε τα μάτια της δακρυσμένα την κοίταξε με απορία και την ρώτησε:
«Γιατί κλαις έτσι γερά;»

Κι εκείνη χωρίς να σταματήσει το τραγούδι της, έβγαλε από τον κόρφο της εκείνο το μικρό, το τριανταφυλλάκι το ξερό και του το έδειξε. Και τότε επιτέλους το πριγκιπόπουλο την αναγνώρισε και τα θυμήθηκε όλα. Κοίταξε την νύφη που στέκονταν στο πλάι του και είπε:

«Μήτε φιλιέσαι, μήτε τσιμπιέσαι και δε θα σε παντρευντώ, γιατί εγώ την κόρη της δάφνης αγαπώ!»

Πήρε τότε την αγαπημένη του κι έφυγε μακριά και έζησαν αυτοί καλά και εσείς καλύτερα!

*** Η φύση έχει ένα μαγικό τρόπο να μας μαθαίνει πράγματα για τις σχέσεις και τις ισορροπίες. Κανένας καρπός δεν μπορεί να γίνει δέντρο όσο είναι κάτω από τη σκιά του δέντρου καταγωγής. Δεν θα έχει χώρο ούτε για να αναπτύξει τις ρίζες του, ούτε θα έχει πρόσβαση στον ήλιο που συμβάλει στην ανάπτυξή του. Η φιλόξενη σκιά δεν επιτρέπει την αυτονομία και την ανάπτυξη. Οι δύο νέοι φεύγουν μακριά για να μπορέσουν να φτιάξουν κάτι δικό τους γιατί ένας ώριμος καρπός που έχει πέσει στο έδαφος δεν γυρνάει στο δέντρο καταγωγής και ένας καρπός που μένει πάνω στο δέντρο απλά θα σαπίσει. Ο πόνος της απομάκρυνσης δίνει τη θέση στη χαρά της δημιουργίας.

Τα Ζώα Φίλοι Του Βασιλόπουλου

AT 546A

Ητανε λέει μια φορά κι έναν καιρό ένα βασιλόπουλο. Και κάθε, μα κάθε μέρα, από το πρωί που ερχότανε οι υπηρέτες του να τον ξυπνήσουν ως και το βράδυ, οι κόλακες της αυλής τον περιτριγύριζαν. Τα αυτιά του όλη την ημέρα άκουγαν ψέματα και κολακείες

«Μεγαλειότατε είστε πολύ έξυπνος!»

«Μεγαλειότατε είστε πολύ γενναίος!»

«Μεγαλειότατε τι όμορφος που είστε!»

«Μεγαλειότατε είστε ο πιο δυνατός. Ο πιο καλός όλου του Βασιλείου!!!»

Το βασιλόπουλο είχε κουραστεί πολύ να τους ακούει. Και δεν ήτανε μονάχα αυτό. Κανένας από την αυλή του δεν τον άφηνε να κάνει τίποτε. Όλα τα είχε έτοιμα χωρίς να κουραστεί όλα του τα πρόσφεραν στο πιάτο. Είχε χάσει πια την πίστη του στον εαυτό του. Δεν ήξερε πια την αξία του τα ψέματα και οι αλήθειες είχανε μπερδευτεί στο μυαλό του.

«Μωρέ», σκέφτηκε μια μέρα, «θα πάρω το άλογο μου και θα φύγω, θα πάρω τα όρη τα βουνά και τα λαγκάδια μέχρι να ανακαλύψω την αξία μου, τον εαυτό μου και φίλους που θα είναι αληθινοί και όχι κόλακες και ψεύτες.»

Κι έτσι ένα πρωί στ' αλήθεια πήρε το άλογο του κι έφυγε. Διέσχισε όλο το βασίλειο του που ήτανε τεράστιο. Μα οι άνθρωποι όπου κι αν πήγαινε τον αναγνώριζαν και υποκλίνονταν μπροστά του.

Έτρεχαν να τον υπηρετήσουν, να του προσφέρουν όσα χρειαζόταν κι όσα δεν είχε ανάγκη. Τον κολάκευαν και υποκρινόταν πως ήταν φίλοι του και πως τον νοιαζόταν. Κι όσο κι αν ταξίδευε όπου κι αν πήγαινε

δεν μπορούσε να γλιτώσει από την κολακεία και το ψέμα. Πουθενά δεν του άρεσε και πουθενά δεν έβρισκε ότι ζητούσε.

Μια μέρα το λοιπόν εκεί που ταξίδευε και βρέθηκε μέσα σε ένα δάσος κατάκοπος όπως ήταν όταν συνάντησε ένα ξέφωτο μπροστά του κατέβηκε από το άλογο και ξάπλωσε για να ξεκουραστεί. Κι όταν ξάπλωσε κάτω από το φως του ζεστού ήλιου και τα αυτιά του άκουγαν μονάχα το κελάηδημα των πουλιών, τότε εκείνη τη στιγμή ησύχασε και κατάλαβε πως έπρεπε να μείνει μέσα στο δάσος μονάχος του για να ανακαλύψει όσα έψαχνε να βρει. Βάλθηκε τότε, να φτιάξει μια καλύβα. Κι όταν η καλύβα του ήτανε έτοιμη, άναψε φωτιά, που στο εξής φρόντιζε να την έχει πάντα αναμμένη, και κάθε μέρα πήγαινε για κυνήγι ώστε να έχει φαγητό.

Ο καιρός περνούσε και το βασιλόπουλο ζούσε στην ηρεμία και την γαλήνη ανακαλύπτοντας κάθε μέρα την αξία του και τον εαυτό του. Μια μέρα στο κυνήγι του συνάντησε πεσμένο στο χώμα έναν αετό. Ο καημένος είχε σπάσει τη φτερούγα του και δεν μπορούσε να πετάξει. Το βασιλόπουλο πήρε τον αετό στην καλύβα του και τον φρόντισε μέχρι εκείνος να γιάνει και να μπορεί πάλι να πετάξει.

Κι όταν ήρθε η ώρα να φύγει ο αετός και να πετάξει μακριά εκείνος του είπε:

«Είσαι ο καλύτερος μου φίλος, με φρόντισες όταν το είχα ανάγκη από εδώ και μπρος ότι χρειαστείς εγώ θα είμαι κοντά σου.»

Κι από εκείνη τη μέρα ο αετός πετούσε ξανά ελεύθερος στους ουρανούς μα πάντα γύρναγε πίσω στην καλύβα και έλεγε στο βασιλόπουλο όσα έβλεπε από εκεί ψηλά. Κι ήρθε ο χειμώνας και έπεσε χιόνι πολύ. Όλα ήταν παγωμένα και τα ζώα δύσκολα έβρισκαν πια φαγητό. Το βασιλόπουλο βγήκε από την καλύβα του για να μαζέψει ξύλα και τότε είδε μπροστά του έναν λύκο και μια αλεπού που ήταν έτοιμοι από την πείνα να κατασπαράξουν ο ένας τον άλλον.

«Σταθείτε», τους φώναξε, «εγώ θα σας βοηθήσω και θα σας βρω φαΐ.» Το βασιλόπουλο τότε φώναξε τον αετό κι όταν εκείνος εμφανίστηκε μπροστά του, του είπε:

«Φίλε μου ο λύκος και η αλεπού είναι έτοιμοι να φάνε ο ένας τον άλλον βοήθησε με σε παρακαλώ να τους βρούμε τροφή.»

Τότε ο αετός πέταξε ξανά και ύστερα από λίγο γύρισε κρατώντας στα

ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ

νύχια του έναν λαγό. Το βασιλόπουλο πήρε το λαγό με το σπαθί του τον χώρισε στα δυο κι έδωσε στον λύκο και την αλεπού να φάνε από μισό. Κι όταν η κοιλιά τους γέμισε και η πείνα τους ήταν χορτάτη και οι δυο είπανε στο βασιλόπουλο: «δε θα ξεχάσουμε ποτέ μας αυτή σου την καλοσύνη. Αν δεν ήσουν εσύ θα είχαμε αλληλοφαγωθεί.» Κι από τότε ορκίστηκαν πως ότι χρειαστεί θα είναι και οι δυο τους εκεί για να τον βοηθήσουνε.

Πέρασε ο χειμώνας κι ήρθε η άνοιξη και σε μια βόλτα που έκανε το βασιλόπουλο στο δάσος συνάντησε δυο αρκουδάκια μικρά. Είχανε χαθεί και δεν έβρισκαν τρόπο να γυρίσουνε πίσω στη μάνα τους στη φωλιά. Όταν τα είδε έτσι το βασιλόπουλο φοβισμένα και κουλουριασμένα στη ρίζα ενός δέντρου να κλαίνει, με μιας τα άρπαξε τα έβαλε στο άλογό του κι άρχισε να ψάχνει μέσα στο δάσος μέχρι που βρήκε τη σπηλιά τους, και τα έδωσε στη μάνα τους την αρκούδα. Ευχαριστήθηκε εκείνη τόσο πολύ που αμέσως του είπε: «Βασιλόπουλο μου για το καλό που μου έκανες εγώ θα είμαι πάντα εδώ για να στο ξεπληρώσω.»

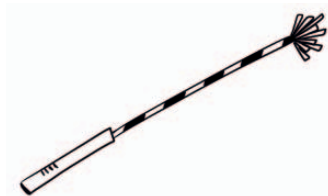
Κι έφτασε τώρα καλοκαίρι και το βασιλόπουλο ξεκίνησε να πάει στη λίμνη που ήταν στην άλλη άκρη του δάσους να ποτίσει το άλογο του. Μα καθώς πλησίαζε άκουσε γέλια και κοριτσιίστικες φωνές. Πλησίασε και είδε μια βασιλοπούλα, που ομορφότερη της δεν είχε ξαναδεί, να κολυμπά στη λίμνη μαζί με τις φίλες της τις δούλες και τις υπηρέτριες της. Απόμεινε το βασιλόπουλο να την χαζεύει θαμπωμένο από την ομορφιά της.

Μα την ώρα που έκανε εκείνη να βγει από της λίμνης τα νερά, ένα πελώριο φίδι σύρθηκε ανάμεσα στα χόρτα την πλησίασε ορθώθηκε μπροστά της και ετοιμάστηκε να την φάει. Τότε το βασιλόπουλο τράβηξε γρήγορα το σπαθί του και με μιας του πήρε τη ζωή. Η βασιλοπούλα τον ευχαρίστησε που της έσωσε τη ζωή και έφυγε με τις δούλες της και τις υπηρέτριες της. Όμως το βασιλόπουλο από εκείνη την ημέρα δεν μπορούσε να την βγάλει από το μυαλό του κι όλο ανόρεχτο και στεναχωρημένο ήταν.

Πάει τότε ο Αετός που ήξερε τον πόνο του, και του λέει:

«Καλέ μου φίλε δεν μπορώ να σε βλέπω άλλο πια έτσι λυπημένο. Εγώ θα πετάξω από άκρη σ' άκρη σ' όλη τη γη και θα την βρω και θα σου την φέρω.»

Κι έτσι κι έγινε. Άνοιξε τα φτερά του ο αετός και πέταξε ψηλά κι όταν την βρήκε να περπατάει στον κήπο από το παλάτι χαμήλωσε και πήγε κι έκατσε κοντά της.

«Βασιλοπούλα μου...», της είπε «μη φοβηθείς μα ο καλός μου φίλος, το βασιλόπουλο που ζει μέσα στο δάσος, να σε βγάλει από το μυαλό του δεν μπορεί. Θα σε πάω αν θες και εσύ κοντά του. Θέλει να σε παντρευτεί.» Η βασιλοπούλα που τον είχε κι εκείνη αγαπήσει συμφώνησε κι ο αετός την πήρε με τα νύχια του τη σήκωσε ψηλά και πέταξαν μαζί και γύρισαν στο δάσος.

Το βασιλόπουλο και η βασιλοπούλα ζούσανε τώρα μαζί στο δάσος ευτυχισμένοι. Τα ζώα ήτανε οι φίλοι τους και τους έκαναν συντροφιά. Ο πατέρας όμως της βασιλοπούλας θύμωσε όταν κατάλαβε τι είχε συμβεί. Έβαλε τώρα τους τελάληδες του που ξεχύθηκαν κι άρχισαν να φωνάζουν και να διαλαλούν: «ακούσατε-ακούσατε, όποιος στο βασιλιά μας πει την κόρη του τη βασιλοπούλα που θα βρει, θα αμειφθεί με ένα σωρό χρυσά φλουριά.»

Το φίδι, αδερφός του φιδιού που είχε σκοτώσει το βασιλόπουλο στην όχθη της λίμνης σαν άκουσε τους τελάληδες σύρθηκε μέχρι εκείνη την πολιτεία τρύπωσε μέσα στο σπίτι μιας γριάς και της μαρτύρησε που ήταν το βασιλόπουλο και η βασιλοπούλα. Τρέχει τότε η γριά και τα είπε με το νι και το σίγμα του βασιλιά. Ετοίμασε τότε ο βασιλιάς το στρατό του και κατέφτασαν στο δάσος, άρπαξαν τη βασιλοπούλα και όταν γύρισαν στο παλάτι την έκλεισαν στην κάμαρη της κι ο βασιλιάς διέταξε τους φρουρούς του να την φυλάνε μέρα νύχτα.

Έπεσε να πεθάνει το βασιλόπουλο από την στεναχώρια του. Είχε χάσει την αγαπημένη του μέσα από τα χέρια του. Μαζεύτηκαν τότε γύρω του οι φίλοι του τα ζώα κι η αλεπού του είπε:

«Μη σε νοιάζει κι εγώ που είμαι πρώτη στην πονηριά την λύση θα σου βρω. Ήρθε η ώρα να σου ξεπληρώσουμε το καλό. Το λοιπόν, εγώ θα γίνω τάχα γεωργός και θα σας ζέσω με το αλέτρι» είπε στο λύκο και στην αρκούδα. «Θα πάμε έξω από το παλάτι κι εγώ τάχα με το καμτσίκι μου θα σας χτυπώ και εσείς θα κάνετε πως τάχα οργώνετε πως δουλεύετε σκληρά. Και όταν όλοι θα μαζευτούνε γύρω μας από την περιέργεια κι αρχίσουνε τα γέλια και τα χαχανητά τότε αετέ μου εσύ θα βρεις την ευκαιρία να κλέψεις τη βασιλοπούλα.»

Κι έτσι κι έκαναν. Έξεψε με το αλέτρι η αλεπού το λύκο και την αρκούδα και έκανε τον γεωργό και σαν έφτασαν στο παλάτι κοντά άρχισε να φωνάζει: «ντέι-ντέι, λύκε μου γενναίε, αρκούδα μου καλή, τραβάτε το υνί, να οργώσουμε τη γη, να έρθει η βροχή, να φτιάξουμε ψωμί, να φάνε κι οι φτωχοί, ντέι-ντέι». Και τάχα έκανε η αλεπού πως τους βαρούσε με το καμτσίκι, και τάχα κάνανε κι εκείνοι πως «άι αχ» πονούσαν.

«Τρέξτε», φώναζε ο κόσμος, «μια αλεπού μια αρκούδα κι ένας λύκος φτιάνουνε χωράφι.»

Μαζεύτηκε ο κόσμος όλος γύρω τους να κάνει χάξι κι όποιος τους έβλεπε έσκαγε από τα γέλια. Μέχρι και οι φρουροί παράτησαν για λίγο την κάμαρη αφύλαχτη. Και η Βασιλοπούλα έσκυψε από το παραθύρι της να δει γιατί μαζεύτηκε ο κόσμος και γιατί γελά. Και τότε ο αετός βρήκε την ευκαιρία την άρπαξε την έκλεψε κάτω από την μύτη του βασιλιά.

Κι όταν κατάλαβαν τι έχει συμβεί ο βασιλιάς με το στρατό του ξεκίνησε για πόλεμο. Μα όλα τα ζώα είχανε μαζευτεί, πολέμησαν γενναία με νύχια και με δόντια, ώσπου ο βασιλιάς υποχώρησε και είπε: «μα, αν αυτό το βασιλόπουλο έχει για φίλους του και υπερασπιστές του τα ζώα της πλάσης όλα, ε τότε άξιος είναι γαμπρός». Κι έδωσε επιτέλους την ευχή του και γίνανε γάμοι και ξεφαντωσές πολλές που κράτησαν σαράντα μέρες και σαράντα νύχτες.

Κι έζησαν αυτοί καλά και εμείς καλύτερα.

*** Πολλές φορές πιστεύουμε ότι οι εσωτερικές φωνές, αυτές που στην ψυχιατρική αποκαλούνται ακουστικές ψευδαισθήσεις είναι κατά βάση αρνητικές και επιθετικές. Η πραγματικότητα όμως είναι ότι οι ψευδαισθήσεις μπορεί να έχουν καλά λόγια να μας πουν. Το κοινό σημείο είναι ότι κάποιος τις αντιλαμβάνεται ως πραγματικές, ενώ στην πραγματικότητα δεν είναι. Οι πραγματικές και ουσιαστικές σχέσεις διαμορφώνονται μέσα από συναλλαγές. Όταν είμαστε έτοιμοι να δώσουμε τότε ετοιμάζουμε το έδαφος για να πάρουμε. Αυτές οι πραγματικές σχέσεις, οι σχέσεις μέσα στις οποίες έχουμε επενδύσει ένα κομμάτι του εαυτού μας διαμορφώνουν τα κοινωνικά δίκτυα τα οποία μπορούν να δημιουργήσουν το δίκτυ ασφαλείας σε δυσκολίες της ζωής.

Ο ΛΑΓΟΣ ΚΑΙ Η ΧΕΛΩΝΑ

Ητανε λέει τώρα κάποτε, ένας λαγός. Το χρώμα του ήταν καφετί, τα αυτιά του ήτανε πελώρια, τα μάτια του μικρά και γουρλωτά, τα δόντια του μεγάλα, πεταχτά. Στο δάσος ζούσε, σε μια λαγοφωλιά, κάτω απ' το χώμα που ήτανε και δροσερά. Κι όταν απ' τη φωλιά του έβγαινε, τέντωνε τα μακριά του πόδια, τα πισινά κι έπειτα όλο σιγουριά, καυχιόταν για την γρηγοράδα του και για τα άλματα του τα ψηλά. Κάθε πρωί όταν έβγαινε απ' το λαγούμι του το σκοτεινό, κοιτούσε ολόγυρα καλά, καλά κι έπειτα φώναζε δυνατά: «Πιο γρήγορος απ' όλους είμαι εγώ και όλους σας νικώ». Τα ζώα του δάσους δεν του έδιναν καμία σημασία, ήξεραν πως είναι γρήγορος πολύ, μα ήξεραν και πόσο αλαζόνας και ξιπασμένος είχε γεννηθεί.

Ένα πρωί λοιπόν, να σου και μια χελώνα πέρασε από εκεί μπροστά, βαδίζοντας αργά, αργά.

«Καλημέρα κυρ λαγέ», του είπε η χελώνα ευγενικά. Και ο λαγός την κοίταξε με απαξίωση και της είπε: «καλημέρα και σε εσένα κακομοίρα! Μα πως μπορείς να σέρνεσαι έτσι αργά-αργά στο χώμα και στα φύλλα τα ξερά;»

«Εγώ είμαι η κακομοίρα;» Είπε η χελώνα. «Αχ κυρ λαγέ μου και να 'ξερες.»

«Να 'ξερα; τι να 'ξερα; Τι έχεις άραγε εσύ, τιποτένια χελώνα να μου πεις;»

«Κυρ λαγέ νομίζεις πως είσαι ο καλύτερος, ο πιο έξυπνος κι ο πιο γρήγορος από όλους.»

«Αλήθεια είναι αυτό» είπε ο λαγός, «γιατί αν θέλω εγώ, μπορώ να πάω στο πι και φι, από εδώ μέχρι εκεί.»

«Κι εγώ μπορώ να πάω, και από εδώ και από εκεί», είπε η χελώνα στον λαγό που ήταν έξυπνη πολύ, καπάτσα, πονηρή.

«Σιγά που μπορείς», της είπε ο λαγός.

«Μπορώ, μπορώ και μπορώ και αν θες να ξέρεις κυρ λαγέ σε προκαλώ.»

«Με προκαλείς;» Είπε ο λαγός

«Σε προκαλώ στο τρέξιμο να παραβγούμε την Κυριακή, να δούμε ποιος απ' τους δυο μπορεί να φτάσει πρώτος στη γραμμή του νικητή. Τα ζώα του δάσους θα φωνάζουμε για να 'χουμε κριτές κι η καρακάξα τα νέα θα τα ταξιιδέψει ολούθε, μακριά.»

Άρχισε τώρα η καρακάξα να πετά και κρα-κρα-κρα, τα νέα για τον αγώνα να διαδίδει από ψηλά.

Κι όλοι στο δάσος άρχισαν να μιλούν για τον μεγάλο αγώνα που θα γινότανε την Κυριακή. Ο λαγός σίγουρος για την νίκη του, έκανε όλη την εβδομάδα τον πρωταθλητή. Κοιμότανε πολύ, έτρωγε καλά και έπινε καροτόζουμο και δυναμωτικά. Μαζί του, ήτανε και η λαγουδίνα, η Ζοζεφίνα, που ήταν και τσαχπίνα. «Ααααχ κυρ λαγέ», του είπε ένα πρωί «όταν κερδίσεις την Κυριακή, θα σου δώσω ένα φιλί!».

Κι όλη την εβδομάδα η Ζοζεφίνα, τον κυρ λαγό κοιτούσε μέσα τα μάτια κι ότι εκείνος χρειαζόταν, του το φέρνε πριν της το πει. Όσο για την χελώνα, όλη εκείνη την εβδομάδα φύσαγε, ξεφύσαγε κι αγκομαχούσε. Να τρέξει προσπαθούσε και να προπονηθεί. «Τι τα 'θελα εγώ αυτά. Ρεζίλι θα γίνω, θα χάσω τον αγώνα και κανένα από τα ζώα δε θα μου μιλά.» Τα 'βαζε με τον εαυτό της και τίποτε δεν της άρεσε πια. «Εμ... κι αυτό το καβούκι μου, είναι βαρύ, συνέχεια με καθυστερεί.»

Και έφτασε Κυριακή. Μαζεύτηκαν όλα τα ζώα του δάσους, αγρίμια και πουλιά και ήταν όλοι σίγουροι πολύ, πως τον λαγό θα δούνε νικητή. Μονάχα το φίδι πετάχτηκε στα ξαφνικά και είπε:

«καμιά φορά μπορεί, ακόμη και το αδύνατον να μας συμβεί! Γι αυτό κι εγώ τη χελώνα θα υποστηρίξω σθεναρά και θα την παροτρύνω, θα της φωνάζω δυνατά: μπορείς, μπορείς να είσαι ο νικητής!»

Τα ζώα του δάσους άκουσαν τα λόγια του φιδιού προσεκτικά κι έτσι όλο αγωνία και περιέργεια περίμεναν να δουν τι θα συμβεί. Είχε φτάσει επιτέλους η μεγάλη στιγμή. Η χελώνα και ο λαγός ετοιμάστηκαν και πήραν τις θέσεις τους. Η καρακάξα έδωσε το σύνθημα: «κρα-κρα-κρα ο αγώνας τώρα ξεκινά!»

Άρχισαν τώρα να τρέχουν, ο λαγός όσο πιο γρήγορα μπορούσε και από πίσω η χελώνα ακολουθούσε αργά-αργά. Σε μια στιγμή κοιτάει πίσω του ο λαγός και βλέπει τη χελώνα τοσοοόσο μακριά που γέλασε,

κάγχασε και είπε δυνατά: «Φάε τη σκόνη μου κυρά χελώνα, τώρα θα δεις ποιος θα' ναι ο νικητής.» Συνέχισε να τρέχει ο λαγός, μα να σου ξαφνικά, μέσα από τα δέντρα τα πυκνά, πετάγεται η λαγουδίνα, η τσαχπίνα, η Ζοσεφίνα που άρχισε να του κάνει τα μάτια τα γλυκά.

«Κυρ λαγέ, του είπε, η νίκη σου είναι σίγουρη, έλα και θα σου δώσω τώρα το φιλί, που αξίζει σε πρωταθλητή». Πλησίασε τότε ο λαγός και πήρε το πολυπόθητο φιλί. Του ήρθε θολούρα, του κόπηκαν τα πόδια από την γλυκιά της αγκαλιά. «Άντε κυρ λαγέ», του είπε η Ζοζεφίνα, «τώρα συνέχισε εσύ κι εγώ θα είμαι στον τερματισμό και θα σε περιμένω για να σε χαρώ!»

Κι ο κυρ λαγός συνέχισε να τρέχει γρήγορα, μα εκείνο το φιλί του είχε φέρει ταραχή, τα πόδια του έτρεμαν πολύ. Κοίταξε πίσω του να δει που είναι η χελώνα και αν μπορεί για λίγο να ξεκουραστεί.

Μα η χελώνα άφαντη, ήτανε πίνιισω μακριά ερχότανε αργά-αργά.

«Ας γείρω εδώ, στο δέντρο να ξεκουραστώ» σκέφτηκε ο λαγός. «Τα μάτια μου λίγο θα κλείσω και θα ονειρευτώ της Ζοζεφίνας το γλυκό φιλί.»

Και έτσι και έκανε ο κυρ λαγός, μα το χορτάρι που ξάπλωσε ήταν παχύ και μόλις τα μάτια του έκλεισε έπεσε σε ύπνο βαθύ. Να σου σε λίγο άρχισε και το ροχαλητό. Η χελώνα όμως αργά και σταθερά, με υπομονή και επιμονή, συνέχισε να προχωρά. Και όταν πλησίασε τον κυρ λαγό κι άκουσε το δυνατό του το ροχαλητό, πέρασε δίπλα του αθόρυβα και σιγανά και σκέφτηκε όλο χαρά:

«Αχ κυρ λαγέ, χα-χα-χα, εσύ κοιμάσαι κι η τύχη μου δουλεύει!»

Η χελώνα συνέχισε να προχωρά κι όταν έφτασε στο τερματισμό όλα τα ζώα άρχισαν να χειροκροτούν, να ζητωκραυγάζουν και να την επευφημούν. Η καρακάξα άρχισε να πετά ξανά και να φωνάζει δυνατά: «κρα-κρα-κρα, τα αδύνατα μπορούν να γίνουν δυνατά, κρα-κρα-κρα!» Από τη φασαρία την πολύ, ξύπνησε ο κυρ λαγός, σηκώνεται, κοιτάει μπροστά και τι να δει, η χελώνα είχε περάσει τον τερματισμό, η ευκαιρία του να την νικήσει είχε χαθεί. Κατέβασε τα αυτιά του, γύρισε πίσω στη φωλιά του και κρύφτηκε εκεί, όλο ντροπή.

Όσο για την Ζοζεφίνα, πάει κι αυτή. Είχε εξαφανιστεί, γιατί εκείνη τον ήθελε πρωταθλητή.

*** Σε ένα ταξίδι, μια διαδρομή είναι αναγκαίο να έχεις μαζί, το που θες να πας (στόχος) και το πως θέλεις να πας (πόροι). Τελικά όμως δεν έχει σημασία το πόσους πόρους και αρετές μπορεί να έχεις αλλά πως θα τους χρησιμοποιήσεις και πόσο πολύ θέλεις να φτάσεις στον στόχο σου. Αν δεν κάνεις καλή χρήση των δυνατοτήτων σου, τότε είναι σαν τα μην τις έχεις. Αν όμως ακολουθείς τον στόχο σου χωρίς να φθείρεσαι για αυτά που δεν έχεις αλλά χρησιμοποιώντας τις δυνατότητες που έχεις, τότε μπορεί να συμβεί αυτό που φαντάζει ακατόρθωτο.

